Приватний ПІДПРИЄМЕЦЬ

УСЕ, ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ДЛЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

13

(№ 417) 13.07.2017

ВИДАВНИЧИЙ БУДИНОК ВОЛОДИМИР ДУДНИК

Усе буде добре!

www.chp.com.ua

- **Спрощенка: тенденції – 2018** с. 8
- **Зупинення реєстрації податкових накладних** с. 19
- **Послуги бухгалтера у витратах загальносистемника** с. 26
- **Клієнт у контакті** с. 39

ДЛЯ НОТАТОК

Помилки в договорах, які замінюють трудові
с. 13

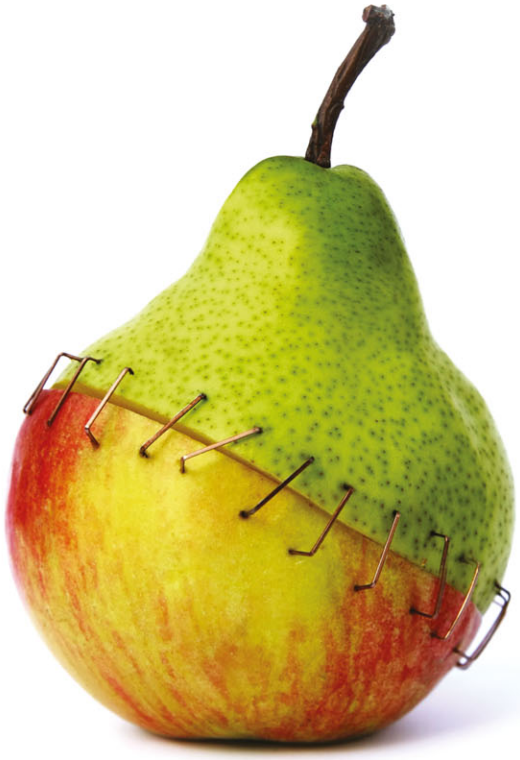

Вартість передплати на місяць через Укрпошту – 104,00 грн.

16.07.2017
З Днем бухгалтера!

Бухгалтерію з'їв Вірус: що робити?

Останнім часом вірусні атаки стали звичайним явищем. Найбільше не до жартів тим, хто від них постраждав, зокрема бухгалтерам, та ще й у період подання податкової звітності. Що ж робити, якщо знищена вся бухгалтерія, а потрібно здавати звіти?

Найжахливіше те, що чинним законодавством не прописані дії "щасливих" платників у подібних випадках. Однак дещо, щоб зменшити збитки, все ж таки можна зробити.

По-перше, звернемося до п. 44.5 ст. 44 Податкового кодексу України (ПКУ), у якому сказано, що у разі втрати, пошкодження або дострокового знищення бухгалтерських та податкових документів платник податків зобов'язаний у п'ятиденний строк з дня такої події письмово повідомити відповідний контролюючий орган. Платник податків зобов'язаний відновити втрачені документи протягом 90 календарних днів з дня, що настає за днем надходження повідомлення до контролюючого органу.

Отже, необхідно повідомити податковий орган про втрату документів. Але до того слід зробити ще дещо – **звернутися до поліції** зафіксувати факт вчинення злочину щодо платника податків, який передбачено ст. 361 Кримінального кодексу України (КК), а саме, несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку.

У результаті заява до фіскального органу міститиме не лише ваші слова, а й докази того, що ви стали жертвою злодіїв, а не власноруч пошкодили свої комп'ютери*.

По-друге, податкову звітність подати таки доведеться. Для цього у вас мають бути первинні документи, за якими дуже важко, але **можна** встановити обсяги господарських операцій. Якщо це неможливо зробити протягом 20 днів (у випадку з ПДВ), то хоча б подайте приблизну декларацію. Чому я це раджу: потім можна буде подати уточнюючу декларацію та виправити помилки. Адже ви завжди зможете пред'явити документи, які були складені поліцією, та заявити, що подали декларацію **на підставі наявних на цей момент даних, не знищених вірусом**.

Також не забувайте про пп. 54.3.1 ст. 54 ПКУ, який передбачає **обов'язок** органу контролю самостійно визначити суму грошових зобов'язань, **якщо платник податків не подає в установлені строки податкову декларацію**, а під час здійснення заходів податкового контролю встановлено факти провадження платником податків діяльності, що привела до виникнення об'єктів оподаткування, наявності показників, які підлягають декларуванню. Тому неподання декларації може призвести до ще більших збитків, ніж подання, але з помилками.

По-третє. Не забувайте, що у вас лише 90 днів для відновлення всіх документів.

По-четверте, реєструвати податкові накладні все одно доведеться, тож не зволікайте: відновлюйте програми для реєстрації та подання звітності або здавайте через електронний кабінет. Звісно, може пощастити: контрагенти підуть вам назустріч, та свято реєстрування податкових накладних перенесеться. Але тут може чекати інша засідка – запровадження в дію зупинення реєстрації податкових накладних.

Головне зараз – запастися доказами вірусної атаки, щоб підтвердити, що у ваших діях немає умислу, вини та суб'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 212 КК.

За матеріалами Tery Tavrenko, https://site.ua

---

* Торгово-промислова палата може визнати факт зараження комп'ютерних систем вірусом форс-мажорними обставинами. За словами першого віце-президента ТПП України, засвідчувати факти таких форс-мажорів ТПП зможе тільки на підставі документів, отриманих від кіберполіції. Ними можуть бути довідка або виписка про відкриття кримінального провадження. Крім того, Кабмін схвалив проект змін до ПКУ, розроблений Мінфіном та ДФС, який дозволить не застосовувати до платників податків, які постраждали від кібератаки, штраф за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних, виданих з 1 до 15 червня, якщо вони будуть зареєстровані до 15 липня 2017 року. (**Прим. редакції**.)

Зміст

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Бухгалтерію з´їв вірус: що робити? 1

Інформ-ревю

Головне в новому 3

Зверніть увагу на те, що... *А. Черкасов*.....8

ПЕРСПЕКТИВА

Спрощенка: тенденції – 2018 *Редакція газети*.....8

Практикум підприємця

Неповний робочий час: розрахунок відпускних *В. Лобода* 11

Помилки в договорах, які замінюють трудові *О. Шевцова*.....13

Звіт про плату за воду зі змішаних джерел *І. Браткова*.....16

Зупинення реєстрації ПН: з 1 липня – у дії *Т. Лисиця* 19

ВІДПОВІДАЄМО НА ЗАПИТАННЯ

Продаж валюти: чи є дохід у єдинника? 23

ТТН під час торгівлі м'ясом *Н. Щербак*.....24

Послуги бухгалтера у витратах загальносистемника *О. Зубченко* 26

Якщо підприємець – пенсіонер *Н. Щербак* 28

Випробувальний термін = трудовий договір 29

Сумова помилка у звіті з ЄСВ *В. Лобода*.....31

Ваш адвокат

Кроки до успіху в спорі з митницею *В. Мірошниченко*..... 32

ВІДПОВІДАЄМО НА ЗАПИТАННЯ

Вартість страхування – до витрат 35

Коли договір є недійсним *А. Айвазова*..... 37

Школа підприємництва

Клієнт у контакті 39

Майбутнє настало... *А. Некрасова*.....41

Збільшення обороту методом допродажів *С. Прохорівська*.....42

Довідкова інформація

Про споживчі кредити *А. Черкасов*.....44

Бібліотека законодавства

- **Лист ДФС України від 16.06.2017 р. № 15731/7/99-99-15-03-02-17** *(Про заповнення податкової накладної) (витяг)*..... 45

Засновник і видавець:

Видавничий Будинок "Володимир Дудник"

Головний редактор **Світлана Дудник**

Шеф-редактор **Віктор Качанов**

Перший заступник головного редактора **Олена Зубченко**

Заст. головного редактора з аналітики **Наталія Щербак**

Аналітичний відділ **Анна Айвазова**, **Вікторія Лобода**, **Ольга Шевцова**

Дизайн і верстка **Олександр Фесенко**, **Людмила Овчаренко**

Коректура і літературне редагування **Олена Турчак**

Збут **Євген Мотречко**

Редактор сайту **Іван Дудник**

Обкладинка **Олександр Фесенко**

Періодичність – 2 рази на місяць

Реєстраційне свідоцтво
серія КВ № 3838 від 29.11.99 р.

Передплатний індекс Укрпошти
"Приватний підприємець" (укр.) – 98878
"Частный предприниматель" (рус.) – 22075

Адреса редакції:
49047, Україна, м. Дніпро,
просп. Слобожанський, 29, к. 406
Тел. (056) 785-75-19
E-mail: vopros@dudnik.dp.ua

Банківські реквізити:
ПП "Видавничий Будинок "Володимир Дудник"
ЄДРПОУ 30493615, р\р: 26008129101001
у ПАТ КБ "ПриватБанк" м. Дніпро,
МФО: 305299

Передплата:
тел: (056) 785-75-19, (067) 637-02-97,
(066) 532-84-03, (093) 411-92-65
E-mail: sale@dudnik.dp.ua

Розміщення реклами:
тел./факс (056) 790-04-94

За зміст реклами відповідає рекламодавець

© Видавничий Будинок "Володимир Дудник"
Передрук – тільки з письмового дозволу редакції газети "Приватний підприємець".
Редакція може не поділяти думки авторів.

Підписано до друку 07.07.2017 р.

Формат 60 х 84/8 Ум. др. арк. 5,58.
Зам. № 707/2
Загальний наклад номера російською та українською мовами – 6 500 прим.
Ціна договірна.

Віддруковано в типографії видавництва "СВІДЛЕР А. Л.",
49041, м. Дніпро, а/с 2493,
тел. (056) 776-39-16

Газета "Приватний підприємець" нагороджена спеціальним призом "Золотий кадуцей" як переможець Всеукраїнського конкурсу серед друкованих ЗМІ за краще висвітлення податкової тематики

Видавничий Будинок "Володимир Дудник" – член Української асоціації видавців періодичної преси

Головне в новому

Обов'язковий продаж валюти

16 червня 2017 року втратив чинність п. 2 постанови Правління НБУ від 13.12.2016 р. № 410 "Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України", яким установлено вимогу щодо обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку 50% надходжень в іноземній валюті з-за кордону на користь суб'єктів господарювання.

Однак цю вимогу продовжено окремою постановою Правління НБУ від 30.05.2017 р. № 45 "Про запровадження обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті та встановлення розміру обов'язкового продажу таких надходжень". Нова постанова діє з 16.06.2017 р. по 13.12.2017 р. включно.

Як і раніше, обов'язковий продаж поширюється на надходження в іноземній валюті 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів і в російських рублях.

Нагадаємо, що 2017 року до 5 квітня обов'язковому продажу підлягало 65% валютних надходжень, а з 5 квітня – 50%.

Уточнено звітність з екоподатку

Мінфін наказом від 13.05.2017 р. № 495 незначно уточнив форму податкової декларації екологічного податку (затверджено наказом від 17.08.2015 р. № 715). Уточнення пов'язані з відображенням інформації про нараховану пеню. Тепер у відповідному рядку зазначається лише сума пені та не наводиться інформація, пов'язана з її розрахунком.

Відповідно до п. 46.6 ст. 46 ПКУ оновлені форми звітності повинні подаватися зі звіту, наступного за періодом опублікування наказу. Оскільки наказ опубліковано 30 червня (Офіційний вісник України № 51), то звітність за оновленою формою вперше має бути подана за III квартал 2017 року.

Оновлену форму Податкової декларації екологічного податку буде наведено в розділі "Бланки" порталу chp.com.ua.

Акцизна звітність за липень

У попередньому числі газети ми повідомляли про зміни у звітності з акцизного податку, унесені наказом Мінфіну України від 24.04.2017 р. № 451. ДФС України в листі від 19.06.2017 р. № 15789/7/99-99-15-03-03-17 повідомляє, що декларація з акцизного податку за оновленою формою вперше подається за звітний період – липень 2017 року.

Нагадаємо, що граничний термін її подання – 21 серпня 2017 року.

Оновлені форми Декларації акцизного податку та Розрахунку сум акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів наведено в розділі "Бланки" порталу chp.com.ua.

Акциз на зброджені напої

З 1 січня 2017 року Законом України від 20.12.2016 р. № 1791-VIII підвищено ставки акцизного податку на алкогольні напої. Так, відповідно до пп. 215.3.1 ст. 215 ПКУ суму акцизного податку в розмірі 126,96 грн за 1 літр 100-відсоткового спирту встановлено на "Інші зброджені напої (наприклад, сидр, перрі (грушевий напій), напій медовий), суміші із зброджених напоїв та суміші зброджених напоїв з безалкогольними напоями, в іншому місці не зазначені (з вмістом спирту)".

Крім того, окремо виділено позицію "Тільки зброджені напої, одержані виключно в результаті природного (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5% об'ємних одиниць (без вмісту спирту)". Ставка акцизного податку на цю продукцію встановлена в розмірі 1,06 грн за 1 літр напою.

Як роз'яснює Комітет Верховної Ради України з питань податкової та митної політики в листі від 24.04.2017 р. № 04-27/10-239 (97816), при віднесенні напоїв до категорії зброджених, які оподатковуються за ставкою 1,06 грн / л, слід ураховувати:

Читайте в наступних числах "Приватного підприємця":

– як оформити цінники;
– нюанси оформлення продавців;
– практика визнання цивільно-правових договорів трудовими.

– спосіб отримання напою (виключно в результаті природного (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків);

– наявність певної кількості об'ємних одиниць спирту;

– критерій додавання спирту.

Отже, інші зброджені напої (ароматизовані винні напої ігристі), які класифікуються за кодом 2206 00 39 00 згідно з УКТЗЕД, отримані шляхом будь-якого змішування натуральних вин з іншими напоями (наприклад, водою, соками) або іншими збродженими напоями та ароматичними добавками, незалежно від вмісту спирту, належать до сумішевих зброджених напоїв. Такі напої оподатковуються акцизним податком у розмірі 126,96 грн за 1 літр 100-відсоткового спирту.

Товари, що підлягають ринковому нагляду

Кабмін постановою від 28.12.2016 р. № 1069 затвердив Перелік видів продукції, щодо яких здійснюється державний ринковий нагляд.

Він містить 44 позиції та охоплює безліч видів товарів, що продаються підприємцями (зокрема, лампи та світильники, текстильні вироби, миючі засоби, іграшки, взуття, фасовані товари, будівельні та піротехнічні вироби тощо).

Повний перелік наведено в розділі "Новини газети" порталу chp.com.ua.

Повноваження управлінь Держпродспоживслужби

З 23 червня 2017 року набрало чинності нове Положення про Головне управління Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів в області, в місті Києві (затверджено наказом Мінагрополітики від 12.04.2017 р. № 209). Поява цього документа пов'язана із законодавством, яке постійно змінюється (зокрема, нещодавно було ухвалено рішення про повну ліквідацію СЕС та передачу її повноважень Держпродспоживслужбі).

Положенням розширено повноваження обласних та київського управлінь Держпродспоживслужби у сферах ветеринарної медицини та безпечності харчових продуктів, держнагляду за дотриманням санітарного законодавства, насінництва та розсадництва, у сфері державного ринкового нагляду та застосування державних регульованих цін.

Охорона праці під час виробництва напоїв

Наказом Мінсоцполітики від 18.04.2017 р. № 635 затверджено Правила охорони праці для працівників підприємств з виробництва солоду, пива та безалкогольних напоїв. Правила зобов'язані виконувати працедавці та працівники під час виробництва солоду, пива (зокрема й під час експлуатації міні-пивоварень для виробництва пива, призначених для барів, ресторанів, кафе та невеликих виробництв), безалкогольних та слабоалкогольних напоїв, мінеральної та питної води.

Зокрема, передбачено, що працедавець повинен створити службу охорони праці, проводити атестацію робочих місць за умовами праці, отримати дозвіл на виконання робіт із підвищеною небезпекою та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, забезпечити працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям, іншими засобами індивідуального захисту тощо.

Єдиний податок: приготування кави та чаю

В індивідуальній податкової консультації від 21.06.2017 р. № 754/ІПК/26-15-13-02-15 ГУ ДФС у м. Києві розглядає питання можливості перебування на другий групі єдиного податку під час провадження діяльності з приготування кави та чаю з використанням кавової машини та реєстрації при цьому коду КВЕД 47.99.

Податківці зазначають, що в ПКУ немає обмежень для провадження такої діяльності на спрощеній системі оподаткування. При цьому ДФС відмовила в допомозі у виборі відповідного коду КВЕД за ДК 009:2010 для такої діяльності, порадивши підприємцеві звернутися до Держстату.

Зі свого боку зауважимо, що код 47.99 "Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами" застосовується у випадку торгівлі кавою та чаєм із торговельних автоматів. Рекомендуємо підприємцеві звернути увагу на код 56.30 "Обслуговування напоями", який включає не лише діяльність барів,

кафе, закусочних, пивних тощо, а й діяльність пересувних кіосків із продажу напоїв.

Чи потрібний РРО на торгівлю гітарами

ДФС України в індивідуальній податковій консультації від 15.06.2017 р. № 648/К/99-99-14-05-01-14/ІПК роз'яснює, чи зобов'язаний застосовувати реєстратор розрахункових операцій підприємець – єдинник другої групи, який торгує класичними гітарами.

Податківці відзначили, що класичні гітари належать до категорії "музичне обладнання", код 9202 90 30 00 згідно з УКТЗЕД. Цей код не внесений до Переліку груп технічно складних товарів, які підлягають гарантійному ремонту (обслуговуванню) або гарантійній заміні, в цілях застосування реєстраторів розрахункових операцій.

Отже, продаж класичних гітар може здійснюватися без застосування РРО.

Зауважимо, що до Переліку включено лише музичні інструменти, віднесені до коду 9207 "Інструменти музичні, в яких звук створюється або посилюється електричним способом". Тому без РРО не можна торгувати лише електрогітарами.

Монтаж домофонів та РРО

ДФС України в індивідуальній податкової консультації від 14.06.2017 р. № 637/Г/99-99-14-05-01-14/ІПК розглядає питання, пов'язані з обов'язковим застосуванням РРО ФОП-єдинником, який здійснює монтаж систем домофонного обладнання.

Податківці не відповіли на запитання, чи належать переговорні пристрої, відеотелефони та домофони до Переліку груп технічно складних побутових товарів, які підлягають гарантійному ремонту (обслуговуванню) або гарантійній заміні, в цілях застосування РРО, а порадили звертатися до Мінекономрозвитку як до розробника зазначеного переліку.

На наш погляд, у цьому питанні слід виходити з того, зазначено конкретний товар у переліку чи ні. При цьому аналогічна думка неодноразово висловлювалася й органами ДФС. Так, домофони в переліку є (код УКТЗЕД 8517 69 10 00). Водночас в УКТЗЕД за кодом 8517 69 10 00 значаться відеотелефони. Якщо є підтвердження (наприклад, сертифікат відповідності), що ваші домофони класифікуються саме за цим кодом, то під час їхнього продажу треба застосовувати РРО.

Наемные работники у предпринимателя. Оплата труда

Обсяг – 80 с.

Формат – А5

Мова – російська

Роздрібна ціна – 95 грн

Наемные работники у предпринимателя. Кадровые документы

+ диск зі зразками всіх документів в електронній формі українською мовою

Обсяг – 160 с.

Формат – А5

Мова – російська

Роздрібна ціна – 155 грн

Повна анотація – на сайті **www.chp.com.ua/knigi**

З питань придбання звертайтеся:

тел.: (067) 637-02-97, (066) 532-84-03, (093) 411-92-65, (056) 785-75-19

або e-mail: **sale@dudnik.dp.ua**

Якщо ж домофони будуть класифіковані за іншим кодом, якого в переліку немає, то є підстави для незастосування РРО під час їхнього продажу.

Переговорні пристрої класифікуються за кодом УКТЗЕД 8517 69 20 00. Оскільки цей код у переліку відсутній, під час продажу переговорних пристроїв застосування РРО не є обов'язковим. При цьому рекомендуємо в договорах не називати такі пристрої домофонами. Крім того, бажано мати документи, що підтверджують класифікацію продукції за цим кодом.

Щодо обов'язкового застосування РРО під час надання послуг за договорами підряду з фізичними особами на виконання робіт з монтажу домофонів для багатоповерхових будинків ДФС повідомляє таке.

У разі монтажу домофонного обладнання, придбаного замовником самостійно, розрахунок за здійснення ФОП-єдинником монтажних робіт можна проводити без РРО (якщо не перевищено річного обсягу доходу 1 000 000 грн).

Якщо ж за договором ФОП виконує роботу зі свого матеріалу, то за підсумками буде проводитися розрахунок із замовником як за монтажні роботи, так і за змонтоване обладнання. На думку ДФС, у такому випадку треба в обов'язковому порядку здійснювати готівкові розрахунки із застосуванням РРО.

На наш погляд, остання вимога спірна. Адже за договором будуть фактично виконані саме підрядні роботи, ні про який окремий продаж обладнання не йдеться. Вартість обладнання можна включити до вартості підрядних робіт, не виділяючи її окремим рядком.

Плата за електроенергію СПД

Згідно зі змінами, що вносяться постановою НКРЕКП від 13.06.2017 р. № 763 до постанови від 20.12.2001 р. № 1241 "Про тарифи, диференційовані за періодами часу":

– споживачі електроенергії (крім населення) за умови наявності її окремого обліку за періодами часу можуть здійснювати розрахунок за спожиту електроенергію згідно з тарифами, диференційованими за періодами часу. Ставка тарифу для кожного періоду часу визначається шляхом множення відповідного тарифу для споживачів на тарифний коефіцієнт;

– зменшено коефіцієнт денного двозонного тарифу з 1,8 до 1,35.

Будівельні зміни

10 червня 2017 року набрав чинності Закон України від 17.01.2017 р. № 1817 VIII, яким змінено дозвільні процедури у сфері містобудування *(докладно про це ми писали в "Приватному підприємцеві" № 8, с. 8).* Так, замість 5 категорій складності запроваджено 3 класи наслідків (відповідальності) будівель і споруд.

У зв'язку із законодавчими змінами в містобудівній діяльності Кабмін та Мінрегіон України внесли численні зміни, зокрема до:

– Порядку ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури, затвердженого постановою КМУ від 05.12.2007 р. № 1396;

– Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженого постановою КМУ від 11.05.2011 р. № 560;

– Переліку певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, які не можуть провадитися на підставі подання декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства, затвердженого постановою КМУ від 05.10.2011 р. № 947;

– постанови КМУ від 13.04.2011 р. № 466 "Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт";

– постанови КМУ від 13.04.2011 р. № 461 "Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів";

– постанови КМУ від 30.03.2016 р. № 256 "Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів";

– Порядку функціонування електронної системи здійснення декларативних процедур у будівництві, затвердженого наказом Мінрегіону від 24.11.2014 р. № 325, тощо.

Затверджено перелік будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію (постанова КМУ від 07.06.2017 р. № 406) та Порядок ведення реєстру містобудівних умов та обмежень (наказ Мінрегіону від 31.05.2017 р. № 135) тощо.

Також уточнено низку документів, які пов'язані з держнаглядом у сфері містобудування

(зокрема форми актів перевірок), а також регулюють діяльність органів Державної архітектурно-будівельної інспекції України (постанови КМУ від 07.06.2017 р. № 405, № 407, № 408, накази Мінрегіону від 17.05.2017 р. № 115 та від 29.05.2017 р. № 133).

Затверджено критерій, за яким оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері містобудування та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) органами державного архітектурно-будівельного контролю (постанова КМУ від 07.06.2017 р. № 399).

Неправомірне застосування ПСП

Наказом Мінфіну від 19.05.2017 р. № 514 затверджено Порядок інформування роботодавців платника податку про наявність порушень застосування податкової соціальної пільги, позбавлення платника податку або про відновлення його права на податкову соціальну пільгу та форму Повідомлення про наявність порушень. У зв'язку з цим скасовується Порядок, затверджений наказом Міндоходів від 27.01.2014 р. № 86.

Зауважимо, що поява нового порядку пов'язана з узгодженням його з нормами ПКУ, згідно з яким такі документи затверджуються Мінфіном, а не ДФС. Ні сам порядок, ні форма повідомлення змін не зазнали.

Послуги відрядженим

ДФС України в Базі знань ЗІР (категорія 107.01) відповіла на запитання: чи вважається порушенням умов перебування на другій групі єдиного податку ФОП, який надав послуги працівникові юридичної особи, що був у відрядженні? Особливо актуальне це питання для ФОП, які надають послуги проживання та побутові послуги.

Як відомо, Податковий кодекс дозволяє єдинникам другої групи надавати послуги лише платникам єдиного податку та населенню. Тому в ситуації надання послуг працівникові важливо, хто буде оплачувати такі послуги.

Якщо вартість послуг оплачена особисто таким працівником, умови другої групи не порушуються. Якщо ж оплата вартості послуг за відрядженого найманого працівника надійде на рахунок єдинника від ФОП або юрособи – загальносистемників, то умови застосування спрощеної системи оподаткування будуть порушені.

Зауважимо, що такої думки податківці дотримувалися й раніше.

Звертаємо увагу, що під час отримання забороненої оплати ФОП доведеться добровільно відмовитися від спрощеної системи оподаткування та сплатити 15% єдиного податку з такого доходу. В іншому випадку в разі виявлення цього факту податківці самі анулюють реєстрацію як єдинника.

Рекомендуємо єдинникам, які часто стикаються з наданням послуг відрядженим, перейти до третьої групи, де немає заборони на надання послуг загальносистемникам.

ПДВ на транспортно-експедиторські послуги

За договором транспортного експедирування одна сторона (експедитор) зобов'язується за плату та за рахунок другої сторони (клієнта) виконати або організувати виконання визначених договором послуг, пов'язаних із перевезенням вантажу.

Як повідомляє ГУ ДФС у м. Києві в індивідуальній податковій консультації від 13.06.2017 р. № 604/ІПК/10/26-15-12-01-18, під час отримання коштів від замовника або за датою оформлення документів, які підтверджують факт здійснення перевезення для замовника, в експедитора – платника ПДВ виникає податкове зобов'язання з ПДВ на суму перевезення та на суму наданих такому замовникові експедиторських послуг (це правило діє як у разі самостійного надання експедитором послуг з перевезення, так і в разі залучення перевізника – платника ПДВ).

Експедитор на дату виникнення податкових зобов'язань виписує податкову накладну замовникові перевезення, у якій окремими рядками відображає вартість експедиторських послуг та вартість послуг з перевезення із зазначенням відповідного коду послуги на підставі ДК 016:2010.

Коригування ціни через три роки

Якщо збільшується сума компенсації вартості товару й при цьому з дати отримання продавцем попередньої оплати від покупця за такий товар ми-

нуло понад 1 095 днів, то продавець складає податкову накладну на суму, розраховану відповідно до перевищення збільшеної ціни над сумою отриманої попередньої оплати за товар. Така податкова накладна підлягає реєстрації в ЄРПН. Це роз'яснення наведено в індивідуальній податковій консультації ДФС України від 07.06.2017 р. № 504/6/99-99-15-03-02-15/ІПК.

Зверніть увагу на те, що...

У зв'язку зі зміною з 16 березня 2017 року форми податкової накладної ДФС роз'яснює особливості заповнення окремих її рядків.

(Лист ДФС України від 16.06.2017 р. № 15731/7/99-99-15-03-02-17, наведено на с. 45)

З учнями професійно-технічних навчальних закладів під час виробничого навчання або виробничої практики не оформляються трудові договори, і про них не слід повідомляти органам ДФС.

(Лист Держпраці України від 19.05.2017 р. № 5783/4.1/4.1-ДП-17)

23 червня 2017 року набрав чинності Порядок нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення.

(Наказ Мінагрополітики України від 23.05.2017 р. № 262)

Затверджено Державні санітарні норми і правила "Про безпеку і захист працівників від шкідливого впливу азбесту та матеріалів і виробів, що містять азбест".

(Наказ МОЗ України від 29.03.2017 р. № 339)

Затверджено Положення про Реєстр видавничої продукції держави-агресора, дозволеної до ввезення та розповсюдження на території України.

(Наказ Держкомтелерадіо України від 27.04.2017 р. № 73)

Андрій ЧЕРКАСОВ

ПЕРСПЕКТИВА

Спрощенка: тенденції – 2018

Згідно зі ст. 4 ПКУ зміни до будь-яких елементів податків не можуть вноситися пізніш як за шість місяців до початку нового бюджетного року. До 1 липня 2017-го не внесено жодних змін до спрощеної системи оподаткування, які будуть застосовуватися з наступного року. Чи варто цьому радіти? Адже, як показує практика, влада систематично порушує задекларований у ПКУ принцип стабільності податкового законодавства.

Про податкову реформу уряд і парламент предметно починають говорити восени, а зміни приймають у другій половині грудня. Тому, якою в цілому буде податкова система – 2018 і спрощена система оподаткування зокрема, невідомо. Поки що можна говорити лише про тенденції, які обговорюються на різних засіданнях і круглих столах, у яких беруть участь представники бізнесу та влади.

У планах уряду й надалі **боротися зі схемами мінімізації сплати податків за допомогою спрощеної системи оподаткування**. За словами Олега Гетьмана, експерта групи "Податкова та бюджетна реформа" Реанімаційного пакету реформ, основних схем є три.

Схеми мінімізації податків за допомогою ССО

1. Продаж товарів через спрощенців із заниженням задекларованого доходу

2. Використання юрособами спрощеної системи для переведення в готівку коштів

3. Оформлення як ФОП найманих працівників

Найбільш поширеною експерти вважають першу схему, ухилення за якою оцінюється десятками мільярдів гривень. Тому треба якимось чином **ідентифікувати чесних підприємців**, розробити критерії для відділення їх від "ухильників".

Найпростіший шлях, який бачать податківці, – це застосування касових апаратів усіма ФОП. Але в дослідженні МВФ (WP/15/73) зазначено, що повна фіскалізація не є панацеєю. Одним із ключових критеріїв визначено зв'язок між торговельною площею і річним доходом ФОП.

У Дослідженні "Як зменшити можливості для ухилення від сплати податків під час імпорту та продажу товарів, зокрема через зловживання спрощеною системою оподаткування", проведеному Інститутом соціальної економічної трансформації (2017 р.), викладено такі попередні дані: у селах суттєво перевищує річний оборот в 1 млн грн ФОП із площею понад 100–150 м^2, у селищах міського типу – близько 50–80 м^2, у великих містах і того менше.

Розглядається ідея впровадження обов'язкового застосування РРО єдинниками залежно від торговельної площі, а не від розміру річного обороту. При цьому особлива увага має приділятися ринку товарів високого цінового сегмента, преміум-сегмента, ліків.

У зазначеному Дослідженні пропонуються й шляхи зменшення зловживань під час продажу товарів або послуг.

Першим кроком має стати запровадження комплексу заходів, які спонукали б бізнес добровільно застосовувати РРО. Треба знизити всіма можливими способами (й організаційними, і технічними) вартість придбання та обслуговування касових апаратів. Це може бути запровадження онлайн-сервісу – електронної книги обліку доходів єдинника, перехід від традиційних РРО до цифрових – смартфонів і планшетів. З іншого боку, можливе преміювання споживачів за виявлення незареєстрованих у базі ДФС чеків.

І лише після цього пропонується обладнання фіскальними пристроями великих торговельних площ.

Другий крок – запобігання приховування доходів через дроблення суб'єктів господарювання. Тут можливі обмеження щодо використання кількома спрощенцями одного торговельного приміщення, спільного користування сайтами та торговельними марками.

Третій крок – заходи, що дозволяють уникнути безподаткового ввезення фізичними особами товарів в Україну через поштові відправлення або перевезення. Але це питання поки що всебічно не досліджувалося. Тому обґрунтованих пропозицій щодо граничної вартості ввезеного поки що немає.

У червні в Мінфіні відбулось засідання робочої групи з питання запровадження податку на виведений капітал (ПнВК), на якому порушувалося питання **зменшення граничного річного обсягу доходів для єдинників третьої групи з 5 до 3 млн грн** і заборона спрощенки для юридичних осіб. Але ці ідеї не були підтримані.

Також на робочій групі обговорювалися **критерії перекваліфікації цивільно-правових відносин ФОП-єдинників** з юрособами – платниками ПнВК **у трудові.** Це спрямовано на боротьбу з другою та третьою схемою мінімізації сплати податків за допомогою спрощеної системи оподаткування.

Нагадаємо, що згідно з п. 177.8 ст. 177 ПКУ під час нарахування ФОП доходу не утримуються податок на доходи та військовий збір за наявності копії документа, що підтверджує реєстрацію як ФОП. Але це правило не застосовується під час нарахування доходу за виконання роботи або надання послуги за цивільно-правовим договором, якщо буде встановлено, що відносини за таким договором фактично є трудовими, а сторони договору можуть бути прирівняні до працівника та працедавця. Однак критерії для перекваліфікації договорів у трудові законодавством не визначені. *(Про судову практику розповімо в наступному числі газети.)*

Таку законодавчу прогалину пропонується заповнити шістьма критеріями, що

будуть застосовуватися до ФОП, які мають менше ніж 10 найманих працівників. Чому треба саме 10 працівників – незрозуміло. Адже, як правило, юридичні особи у своїх схемах використовують самозайнятих ФОП (напевно, принагідно намагаються розв'язати й проблему створення нових робочих місць).

Якщо ФОП відповідає хоча б чотирьом критеріям, договір робіт (послуг) може бути перекваліфікований у трудовий.

Критерій 1: отримання ФОП понад 85% усього задекларованого доходу від однієї особи

Справді, створені юридичними особами для переведення в готівку власних коштів ФОП левову частину доходу отримують саме від цієї юрособи. Для цього вони й реєструвалися. Але як не потрапити під цей критерій чесному ФОП, у якого є один дуже великий оптовий замовник і безліч дрібних роздрібних? І як органи контролю будуть визначати частку одного контрагента в сукупному доході єдинника?

Критерій 2: виконання ФОП обов'язків, аналогічних обов'язкам посадових осіб юридичної особи

Це дуже суб'єктивний критерій. Як мінімум не рекомендуємо укладати договір з ФОП на надання бухгалтерських послуг за наявності штатного бухгалтера, маркетингових послуг – за наявності штатного маркетолога тощо.

Критерій 3: підпорядкування ФОП робочому часу юрособи

Про це ми попереджали завжди. У договорі на надання робіт (послуг) не можна встановлювати режим роботи ФОП. Підприємництво – це самостійна діяльність, яка може провадитися в будь-який час.

Критерій 4: відсутність у ФОП власного приміщення

Звісно ж, ФОП, який займає робоче місце в приміщенні юрособи, викликає підозру. Якщо суб'єкт господарювання використовує ФОП у своїх схемах, треба подбати хоча б про наявність договору оренди частини приміщення або договору оренди робочого місця. Але насторожує формулювання "власне приміщення". Якщо ширше дивитися на цей критерій, виходить, що відсутність такого приміщення в принципі – уже фактор ризику. ФОП реєструються за місцем проживання та не зобов'язані мати власні приміщення для ведення бізнесу.

Критерій 5: використання ФОП матеріальної бази юрособи

Цей критерій тісно переплітається з попереднім. Треба документально оформляти використання будь-якого рухомого та нерухомого майна юрособи (оренда, позика тощо). Але прописано цей критерій некоректно. Він може трактуватися органами контролю фіскально: будь-яке використання майна (зокрема й на договірних засадах).

Критерій 6: наявність у минулому трудових відносин між юрособою та ФОП

Цей критерій також може вдарити по чесних ФОП, які "виросли" з найманих працівників і відкрили свій бізнес. Якщо компанія вже знає людину як професіонала, який якісно та в строк виконує замовлення, чому вона повинна відмовлятися від його послуг?

Зауважимо й те, що критерій поширюється на наявність трудових відносин у минулому. Однак можливий варіант, коли ФОП одночасно продовжує перебувати в трудових відносинах із підприємством, надаючи послуги не в рамках своїх посадових обов'язків. Формально на таких ФОП критерій не поширюється.

Звертаємо увагу, що критерії поки що перебувають лише **на стадії обговорення**. Безумовно, вони потрібні. Але до формулювань їхні розробники мають поставитися відповідально. Щоб знову під гребінець не потрапили чесні ФОП, які втратять своїх клієнтів через страх юросіб співпрацювати з ними.

Наприклад, юрособа провадить діяльність у власному великому торговельному центрі, у якому частину приміщень здає в оренду ФОП. ФОП-орендарі будуть відповідати як мінімум чотирьом критеріями: виконувати аналогічні з юрособою обов'язки (торгувати), працювати в установленому часовому режимі, використовувати матеріальну базу юрособи, не мати власного приміщення.

Сподіваємося, що парламент ухвалить зважені рішення. Ми ж будемо стежити за пропонованими змінами та інформувати вас про них.

Редакція газети

Неповний робочий час: розрахунок відпускних

Залежно від того, за своїм бажанням працює особа на умовах неповного робочого часу чи з ініціативи підприємця, у розрахунку суми відпускних є свої нюанси. Про особливості розрахунку відпускних при неповній зайнятості – у цій статті.

З 2017 року суттєво зріс розмір мінімальної зарплати, і багато працедавців із метою економії витрат запроваджували для працівників режим неповного робочого часу*.

Згідно зі ст. 56 Кодексу законів про працю України (КЗпП) робота на умовах неповного робочого часу не тягне за собою будь-яких обмежень обсягу трудових прав працівників. Оплата праці провадиться пропорційно відпрацьованому часу. До стажу роботи, який дає право на щорічну основну відпустку, зараховується час фактичної роботи, зокрема на умовах неповного робочого часу, протягом робочого року, за який надається відпустка (п. 1 ст. 82 КЗпП).

Отже, незалежно від того, у якому режимі працює особа, за відпрацьований календарний рік їй належить щорічна відпустка не менше ніж 24 календарних дні.

Сума відпускних безпосередньо залежить від розміру зарплати, нарахованої в розрахунковому періоді, та кількості календарних днів розрахункового періоду. Також, працюючи на умовах неповного робочого часу, важливо враховувати, хто є ініціатором його встановлення.

Якщо ініціатором є працівник

Якщо робота на умовах неповного робочого часу – це ініціатива працівника, тривалість відпустки та порядок розрахунку відпускних такі самі, як і під час роботи в режимі повного робочого дня. Але при цьому сума відпускних буде дещо менша, оскільки використовується зарплата, нарахована за фактично відпрацьований час.

Так, згідно з п. 2 Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою КМУ від 08.02.95 р. № 100 (далі – Порядок № 100), обчислення середньої заробітної плати для оплати часу щорічної відпустки провадиться відповідно до виплат за останні 12 календарних місяців роботи, що передують місяцю надання відпустки.

У п. 7 Порядку № 100 визначено, що нарахування виплат за час щорічної відпустки (та інших видів відпусток), тривалість якої обчислюється в календарних днях, провадиться шляхом ділення сумарного заробітку за останні 12 місяців перед наданням відпустки або за менший фактично відпрацьований період на відповідну кількість календарних днів року чи меншого відпрацьованого періоду (за винятком святкових і неробочих днів, установлених законодавством). Отриманий результат множиться на кількість календарних днів відпустки. Святкові та неробочі дні (ст. 73 КЗпП), що припадають на період відпустки, до розрахунку тривалості відпустки не включаються та не оплачуються (в Україні 11 святкових і неробочих днів). Вихідні дні із розрахунку не виключаються, оскільки відпустка надається в календарних днях та оплачуються саме календарні дні відпустки.

Для розрахунку відпускних можна застосовувати таку формулу:

ВІД = ЗП : (365 - СН) х ДВ,

де **ВІД** – зарплата за час відпустки;

ЗП – сума зарплати за 12 календарних місяців або за фактично відпрацьований період (меншої тривалості);

365 – кількість календарних днів (к. дн.) за 12 місяців (у високосному році – 366 к. дн.) або за фактично відпрацьований період (меншої тривалості);

СН – кількість святкових і неробочих днів у розрахунковому періоді;

* Про встановлення неповного робочого часу з ініціативи ФОП – у "Приватному підприємцеві" № 5, 2017 р., с. 11.

ДВ – кількість календарних днів відпустки.

На прикладі розглянемо нарахування відпускних.

Приклад 1

Режим роботи підприємця – п'ятиденний робочий тиждень із двома вихідними: субота та неділя. Режим роботи працівника з 2017 року – неповний робочий час: понеділок, середа, п'ятниця по 6 год на день. Відпустка надається з 5 червня 2017 року на 24 календарних дні. Розрахунковий період із 01.06.2016 р. по 31.05.2017 р. Зарплата за розрахунковий період – 25 000 грн.

Для початку визначимо кількість календарних днів, що використовуються в розрахунковому періоді:

365 к. дн. - 11 дн. = 354 к. дн.,

де 11 дн. – кількість святкових і неробочих днів у розрахунковому періоді.

Розмір середньоденної зарплати становитиме **70,62 грн** (25 000 грн : 354 к. дн.)

Сума відпускних – **1 694,88 грн** (70,62 грн х 24 к. дн.)

Якщо ініціатором є підприємець

Якщо ж режим неповного робочого часу встановлений з ініціативи працедавця, **час, протягом якого працівник** відповідно до чинного законодавства або з інших поважних причин **не працював і за ним не зберігався заробіток або зберігався частково, виключається з розрахункового періоду** (абз. 6 п. 2 Порядку № 100). Зазначена норма застосовується до випадків, коли працівники з незалежних від них обставин працювали в режимі **неповного робочого тижня** (відповідним розпорядженням працівники були переведені на роботу на умовах неповного робочого тижня у зв'язку з неможливістю забезпечити їх роботою нормальної тривалості робочого часу).

У разі якщо працівникові встановлено режим неповного робочого дня (тобто кількість робочих днів зберігається, але зменшується кількість робочих годин за ці дні), розрахунок відпускних проводиться в загальному порядку.

Якщо особа з незалежних від неї обставин працювала в режимі неповного робочого тижня, то під час обчислення відпускних кількість календарних днів розрахункового періоду зменшується на кількість робочих днів, протягом яких особа не працювала через неповний робочий тиждень. Про це зазначено в листах Мінсоцполітики України від 25.05.2009 р. № 294/13/84-09, від 07.08.2009 р. № 472/13/84-09.

Розглянемо приклад нарахування відпускних. За основу беруться умови прикладу 1.

Для визначення розміру середньоденної зарплати треба розмір річної зарплати працівника поділити на кількість календарних днів року, зменшену на кількість святкових і неробочих, а також на кількість робочих днів, протягом яких особа не працювала. Тобто з розрахункового періоду слід відняти всі святкові дні, а також вівторки та четверги, робота в які не провадилася з ініціативи підприємця.

Кількість календарних днів, які використовуються в розрахунку, становить 321 к. дн. (365 к. дн. - 11 дн. - 33 к. дн.),

де 11 дн. – кількість святкових і неробочих днів у розрахунковому періоді;

33 – кількість календарних днів, протягом яких особа не працювала.

Розмір середньоденної зарплати дорівнює **77,88 грн** (25 000 грн : 321 к. дн.)

Сума відпускних становить **1 869,12 грн** (77,88 грн х 24 к. дн.)

У разі якщо ініціатором встановлення неповного робочого часу є підприємець, сума відпускних буде вище, оскільки в розрахунку бере участь менша кількість календарних днів.

Чим більше місяців роботи на умовах неповного робочого часу з ініціативи підприємця потрапляє до розрахункового періоду, тим більше буде календарних днів, які не враховуються в розрахунку, у які робота не провадиться. Як наслідок, збільшення суми відпускних.

Вікторія ЛОБОДА, редактор

Помилки в договорах, які замінюють трудові

Яким би привабливим не було укладення договорів цивільно-правового характеру (далі – договори ЦПХ) замість трудових, слід уважно ставитися до аналізу ситуацій, у яких це доречно, та формулювання умов договору. З ким і коли можна укладати договори ЦПХ, ми писали в "Приватному підприємцеві" № 10, 2017 р., с. 24. У цій статті з'ясуємо характерні помилки в таких договорах.

Одним із способів ухилення від оформлення трудових відносин із працівниками є реєстрація їх як суб'єктів підприємницької діяльності та укладення з ними договорів ЦПХ на виконання робіт (надання послуг). Здавалося б, статусу підприємця для виконавця (у минулому – найманого працівника) достатньо для того, щоб уникнути трудових штрафів. Однак не все так просто: договори мають укладатися юридично грамотно, інакше можуть бути визнані недійсними, що викличе хоча й інші, але теж проблеми.

Помилки, яких припускаються підприємці під час формулювання основних пунктів договору ЦПХ, розглянемо на прикладі **договору про надання перукарських послуг**, який розміщений у відкритих джерелах інформації та пропонується до укладення між двома ФОП.

Один із них, який раніше був працедавцем майстра-перукаря, іменується в договорі, що аналізується, **замовником** (ФОП – власник салону), а інший, колишній найманий працівник, – **виконавцем** (ФОП-перукар).

Предмет договору

В аналізованому договорі предмет договору сформульовано таким чином: "замовник доручає, а виконавець зобов'язується надати відповідно до умов договору послуги з обслуговування фізичних осіб і такі перукарські послуги відвідувачам замовника: стрижка, фарбування волосся, моделювання зачісок, миття голови, нанесення масок для волосся, професійний догляд за волоссям тощо".

Що неправильно: неправильне формулювання предмета договору в принципі. За договором ЦПХ про надання послуг виконавець повинен надати послугу замовникові, а не третій особі, що іменується "відвідувач замовника".

Відвідувачі перукарень, заходячи до салону та сідаючи в перукарське крісло, своїми діями підтверджують намір укласти публічний договір (в усній формі) із підприємцем, якому цей салон належить. Саме ФОП – власник салону особисто або за допомогою своїх найманих працівників, оформлених за трудовим договором, повинен надати відвідувачеві послугу.

Згідно ж із формулюванням договору відвідувач отримує послугу від зовсім іншого ФОП, який не є власником перукарні та незрозуміло на яких підставах перебуває в ній.

Як правильно: предмет договору ЦПХ про надання послуг згідно із законодавством – це надання послуги, яка споживається в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності. Тому "споживати" послугу ФОП-перукаря може лише його відвідувач. А щоб ФОП-перукар мав право обслуговувати своїх клієнтів у салоні ФОП – власника салону, треба оформити право користування приміщенням. Для цього між ФОП – власником салону та ФОП-перукарем повинен бути укладений договір оренди приміщення або робочого місця (перукарського крісла). Тоді ФОП-перукар самостійно надає перукарські послуги своїм відвідувачам і несе відповідальність за якість своїх послуг, а ФОП-власник отримує від нього оренд-

ну плату за користування приміщенням (обладнанням).

Біля входу до салону має бути розміщена вивіска з даними про ФОП-перукаря: П.І.Б., ідентифікаційний номер, години роботи.

Умови договору

У договорі, що аналізується, зазначено, що "виконавець надає послуги відвідувачам замовника за графіком, визначеним замовником".

Як ми розуміємо, перукарні зазвичай відкриті протягом 10–12 годин на день без вихідних, тому майстри працюють позмінно.

Що неправильно: таке поняття, як "графік роботи", притаманне трудовим відносинам, де працедавець установлює для своїх найманих працівників графіки роботи та відпочинку відповідно до власних планів і потреб. Працівники внаслідок відносин підлеглості повинні таких графіків дотримуватися. Якщо ж ідеться про вільні відносини одного суб'єкта з іншим, що покликаний зафіксувати аналізований договір, ніяких графіків замовника бути не може. За договорами ЦПХ виконавець виконує роботи (надає послуги) у зручний для нього час.

Як правильно: працюючи як самостійний суб'єкт, ФОП-перукар має право встановлювати свій режим роботи та обслуговування клієнтів. Якщо є певні вимоги ФОП – власника салону щодо часового режиму використання приміщення, то ці особливості мають бути відображені в договорі оренди приміщення (робочого місця), який укладається між ними без участі сторонніх осіб – клієнтів.

До договору, який ми аналізуємо, вписано також таку умову: "виконавець надає послуги в обсязі та відповідно до якості, що визначаються замовником".

Що неправильно: при зазначеному в договорі формулюванні виконавець, який є самостійним суб'єктом, не має права визначати ні обсяг, ні якість своїх послуг. У чому ж тоді полягає його "самостійна, на свій ризик підприємницька діяльність"? Це все більше схоже на трудові відносини між працедавцем і працівником, а в цьому випадку договір фіксує цивільно-правові відносини двох суб'єктів.

Як правильно: ФОП-перукар відповідає за якість своїх послуг самостійно, причому не перед ФОП – власником салону, а перед своїми клієнтами. ФОП-перукареві потрібно в приміщенні або біля крісла розмістити свій куточок споживача, у якому мають бути нормативно-правові акти, що регулюють його діяльність, копія виписки з ЄДР про реєстрацію ФОП, книга заяв та пропозицій тощо.* Саме до нього, а не до ФОП – власника салону, клієнти будуть пред'являти претензії щодо повноти та якості наданих послуг.

Виконання та оплата послуг

Розробники договору, який аналізується, вирішили включити до нього умову про те, що "замовник має право безперешкодного доступу до процесу надання виконавцем послуг і перевірки їхньої якості". Зазначено також, що "оплата здійснюється одноразово за кожну надану послугу".

Що неправильно: бути присутніми під час надання послуг та контролювати їхню якість можуть лише працедавці щодо своїх найманих працівників. У рамках договору ЦПХ замовник не контролює процесу виконання замовлення, він має лише право прийняти або не прийняти результат (оплатити його або не оплатити). Тому включення до договору подібної умови неправомірне. Разова оплата за кожну послугу також викликає сумніви, оскільки в договорі не прописані ні розцінки вартості послуг, ні порядок їхнього прийняття. Якщо навіть сторони припускають періодичне здавання-приймання окремих по-

* Про те, що має бути в куточку споживача в перукарні, читайте в "Приватному підприємцеві" № 7, 2017 р.

слуг, у договорі має бути визначено, яким документом це фіксується.

Як правильно: ФОП-перукар надає послуги своїм клієнтам самостійно на підставі усного публічного договору про надання послуг, за які клієнти платять йому згідно з установленими розцінками. Ці розцінки мають бути зафіксовані у внутрішньому документі виконавця. ФОП – власник салону ніякого відношення ні до процесу надання ФОП-перукарем послуг, ні до його розцінками не має. Тим більше не оплачує ці послуги (за них платять самі клієнти). Усі фінансові відносини ФОП-перукаря та ФОП – власника салону зводяться до того, що перший останньому платить орендну плату за договором оренди приміщення (обладнання).

Зобов'язання сторін

Договір, що аналізується, установлює зобов'язання перукаря-виконавця перед замовником – власником салону, водночас як фактичні послуги надаються третім особам. Це прописано в таких положеннях: "замовник зобов'язаний встановлювати виконавцеві порядок надання послуг відвідувачам", "виконавець зобов'язаний виконувати всі вказівки замовника щодо порядку та умов надання послуг відвідувачам замовника та відшкодовувати йому матеріальні витрати в разі неналежного виконання своїх зобов'язань".

Що неправильно: установлення порядку надання послуг та зобов'язання виконувати всі вказівки ФОП – власника салону суперечать суті договору ЦПХ, за яким виконавець самостійно обирає для себе умови роботи. Контроль процесу надання послуг, з одного боку, та підпорядкування (обов'язок виконання встановлених умов), з іншого боку, властиві трудовим відносинам, а не цивільно-правовим.

Як правильно: порядок, форму та умови надання своїх послуг ФОП-перукар установлює самостійно, використовуючи свої витратні матеріали та засоби праці. Усі зобов'язання за своєю роботою він несе виключно перед своїми клієнтами, які звернуться до нього за послугами.

Правильний варіант співпраці двох підприємців такий: укладення договору оренди приміщення (робочого місця, обладнання) між ФОП – власником салону та ФОП-перукарем, за яким сплачується орендна плата, та надання послуг ФОП-перукарем своїм клієнтам здійснюється в порядку та на умовах, які він установлює самостійно.

Ольга ШЕВЦОВА, юрист

Как самому составить договор (примеры и рекомендации)

частина 1

У посібнику коротко викладено основні правила складання господарських договорів та наведено зразки основних видів договорів.

З питань придбання звертайтеся:
(067) 637-02-97, (066) 532-84-03,
(093) 411-92-65, (056) 785-75-19
або e-mail: *sale@dudnik.dp.ua*

частина 2

Договір оренди комерційної нерухомості
Договір оренди робочого місця
Договір позики
Договір про поворотну фінансову допомогу
Договір про спільну діяльність
Договір про використання подружнього майна

+ диск із зразками всіх договорів в електронному вигляді українською мовою

Договір поставки
Договір оптової торгівлі
Договір роздрібного продажу
Договір комісії
Договір доручення
Договір комерційного посередництва

Звіт про плату за Воду зі змішаних джерел

Під час використання води в господарській діяльності підприємці є водокористувачами та платниками рентної плати за спеціальне використання води. У деяких випадках забір води може здійснюватися з різних джерел. У цій консультації розглянемо особливості заповнення декларації при заборі води зі змішаних джерел.

Відповідно до п. 255.1 ст. 255 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платниками рентної плати за спеціальне використання води (далі – рентна плата) є водокористувачі – суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, зокрема фізичні особи – підприємці, які використовують воду, отриману шляхом забору води з водних об'єктів (первинні водокористувачі) та/або від первинних або інших водокористувачів (вторинні водокористувачі).

Для платників рентної плати за воду встановлено звітний період, що дорівнює календарному кварталу. Тому під час використання води в підприємницькій діяльності не лише для задоволення питних і санітарно-гігієнічних потреб потрібно протягом 40 календарних днів, наступних за закінченням звітного періоду, подати декларацію про рентну плату за воду.

Декларацію за І півріччя треба подати **не пізніше ніж 9 серпня 2017 року**.

Форму декларації затверджено наказом Мінфіну України від 17.08.2015 р. № 719. Підприємці, які є платниками рентної плати за воду, заповнюють додаток 5* до цієї декларації. Методичні рекомендації щодо заповнення реквізитів розрахунку з рентної плати за спеціальне використання води, яку одержують зі змішаних джерел водопостачання, наведено в листі ДФС України від 03.05.2017 р. № 11017/7/99-99-12-02-03-17.

Розглянемо заповнення додатка 5 під час складання декларації за І півріччя 2017 року на конкретному прикладі.

Приклад
Перукарня м. Харкова отримує воду від КП "Харківводоканал" і за І півріччя 2017 року використала води 120 куб. м (лічильник води встановлено) при річному ліміті в 360 куб. м.

За умовами прикладу вода використовується зі змішаних джерел, тому під час обчислення рентної плати враховуються обсяги води в тому співвідношенні, у якому формується таке змішане джерело, що зазначається в дозволах та договорах на постачання води, з урахуванням втрат води в їхніх системах водопостачання, ставок рентної плати та коефіцієнтів (пп. 255.11.3 ст. 255 ПКУ).

Як повідомило КП "Харківводоканал", водні ресурси, з яких формується змішане джерело водопостачання загальнодержавного значення з метою центрального водопостачання, визначаються в такому процентному співвідношенні: підземні води – 1,58%; басейн річки Сіверський Донець – 76,48%; басейн річки Дніпра (канал Дніпро – Донбас) – 21,94%.

Заповнення перших п'яти рядків додатка 5 не викликає в підприємців труднощів, тому не будемо на них зупинятися.

Для заповнення рядка 6 "Код водного об'єкта" слід скористатися додатком 16 до Декларації**, у якому наведено Кодифікацію водних об'єктів за типами водного об'єкта та напрямками використання.

Для кожного типу водного об'єкта заповнюється свій додаток 5. Незважаючи на те що згідно з нашим прикладом використовуються водні об'єкти загальнодержавного значення: підземні води – 1.1.4 наземні води – 1.1.2 – заповнити треба три додатки 5, оскільки наземні

* Наведено в розділі "Бланки" Довідника підприємця на порталі chp.com.ua. (**Прим. редакції**.)

** Наведено в розділі "Бланки" Довідника підприємця на порталі chp.com.ua. (**Прим. редакції**.)

води формуються з двох джерел: басейну річки Сіверський Донець та басейну річки Дніпра (канал Дніпро – Донбас).

Розрахунок № 1 робимо **для підземних вод**:

– у рядку 6 проставляємо показник 1.1.4 згідно з додатком 16;

– у рядку 7 "Установлений річний ліміт використання води" ставимо 5,7 куб. м (360 куб. м х 1,58%);

– у рядку 8 – фактичний обсяг використаної води 1,9 куб. м (120 куб. м х 1,58%);

– у рядку 9 – ставку рентної плати для Харківської області, яка становить 74,67 грн. за 100 куб. м (пп. 255.5.2 ст. 255 ПКУ);

– у рядку 11 – розмір рентної плати за І півріччя – 1,42 грн;

– у рядку 12 – розмір рентної плати, нарахований за І квартал, – 0,71 грн;

– у рядку 13 – розмір рентної плати за ІІ квартал – 0,71 грн (1,42 грн - 0,71 грн).

Наведемо витяг із програми 5 з обчисленими показниками.

Розрахунок № *1*

з рентної плати за спеціальне використання води

<…>

6	Код водного об'єкта	*1*	.	*1*	.	*4*

Рядок	Показник	Величина
7	Установлений річний ліміт використання води	*5,7*
8	Об'єкт оподаткування з початку року (р. 8.1 + р. 8.2)	*1,9*
8.1	в межах установленого річного ліміту	*1,9*
8.2	понад установлений річний ліміт	
9	Ставка рентної плати	*74,67*

<…>

11	Податкове зобов'язання з початку року ((р. 8.1. × р. 9) + (р. 8.2 × р. 9) × р. 10.4) × (р. 10.1, або р. 10.2, або р. 10.3) / V	*1,42*
12	Податкове зобов'язання з початку року за попередній звітний період (р. 11 додатка 5 до Податкової декларації за попередній період)	*0,71*
13	Податкове зобов'язання за податковий (звітний) квартал (р. 11 – р. 12)	*0,71*

Розрахунок № 2 заповнюємо аналогічним чином **для наземних вод басейну річки Сіверський Донець**: у рядку 6 проставляємо показник 1.1.2 згідно з додатком 16; зазначаємо встановлений річний ліміт використання води (рядок 7) – 275,3 куб. м (360 куб. м х 76,48%); фактичний обсяг використаної води (рядок 8) – 91,78 куб. м (120 куб. м х 76,48%); ставка рентної плати басейну річки Сіверський Донець (рядок 9) становить 97,13 грн за 100 куб. м (пп. 255.5.1 ст. 255 ПКУ); розмір рентної плати за І півріччя (рядок 11) – 89,15 грн; розмір рентної плати, нарахований за І квартал (рядок 12), – 44,57 грн; розмір рентної плати за ІІ квартал (рядок 13) – 44,58 грн (89,15 грн - 44,57 грн).

Розрахунок № 3 **для наземних вод басейну річки Дніпра** розраховується та заповнюється в додатку 5 так само, як і розрахунок № 2. Установлений річний ліміт використання води (рядок 7) становить 79,0 куб. м (360 куб. м х 21,94%); фактичний обсяг використаної води (рядок 8) – 26,33 куб. м (120 куб. м х 21,94%); ставка рентної плати для басейну річки Дніпра на південь від м. Києва (без Інгульця) (рядок 9) дорівнює 47,37 грн за 100 куб. м (пп. 255.5.1 ст. 255 ПКУ); розмір рентної плати за І півріччя (рядок 11) – 12,47 грн; розмір рентної плати, нарахований за І квартал (рядок 12), – 6,23 грн; розмір рентної плати за ІІ квартал (рядок 13) – 6,24 грн (12,47 грн - 6,23 грн).

Сума показників із рядка 13 додатка 5 розрахунків № 1–3 проставляється в рядку 4.4 і переноситься до рядка 4 декларації та становить 51,53 грн (0,71 грн + 44,58 грн + + 6,24 грн).

Наведемо витяг із форми декларації, у якому відображається сума рентної плати за воду, нарахована за підсумками I півріччя.

Податкова декларація з рентної плати

№ з/п	Показник	Величина
1	2	3
4	Податкове зобов'язання з рентної плати за звітний період, усього	*51,53*
	у тому числі за:	
<…>		
4.4	спеціальне використання води (сума рядків 13 додатків 5, рядків 9 додатків 6 та рядків 10 додатків 7)	*51,53*

<…>

5	Кількість типів додатків (розрахунків), що подано з Податковою декларацією з рентної плати, у тому числі:										
	додаток 1		додаток 2		додаток 2^1		додаток 3				
	додаток 4		додаток 4^1		додаток 5	*3*	додаток 6				
	додаток 7		додаток 8		додаток 9		додаток 10				
	додаток 10^1		додаток 11		додаток 11^1						

Аналогічно здійснюється розрахунок рентної плати за воду та заповнення додатка 5 і декларації, якщо водокористувач використовує воду зі змішаних джерел водопостачання, які формуються як із поверхневих, так і підземних водних об'єктів місцевого значення. У цьому випадку в рядку 6 додатка 5 зазначаються відповідно "1.2.2" та "1.2.4".

Якщо платники рентної плати за воду споживають обсяги води з водних об'єктів, віднесених до водних об'єктів загальнодержавного значення, у рядку 6 додатка 5 вони зазначають коди: "1.1.1" – для поверхневих водних об'єктів та "1.1.3" – для підземних водних об'єктів.

Якщо споживається вода з водних об'єктів, віднесених до водних об'єктів місцевого значення, у рядку 6 додатка 5 проставляються відповідно коди "1.2.1" – для поверхневих водних об'єктів та "1.2.3" – для підземних водних об'єктів.

Якщо вода загальнодержавного значення використовується в складі напоїв, у рядку 6 додатка 5 зазначаються такі коди водного об'єкта: "2.1.1" – при використанні води виключно з поверхневих водних об'єктів; "2.1.3" – при використанні води виключно з підземних водних об'єктів; "2.1.2" – при використанні води з поверхневих водних об'єктів, з яких формуються змішані джерела водопостачання; "2.1.4" – при використанні води з підземних водних об'єктів, з яких формуються змішані джерела водопостачання.

Для аналогічного випадку під час використання води, яка входить до складу напоїв, з водних об'єктів місцевого значення застосовуються коди водних об'єктів "2.2.1", "2.2.3", "2.2.2" та "2.2.4" відповідно.

Нараховану суму рентної плати, зазначену в рядку декларації 4, треба **сплатити не пізніше ніж 18 серпня** 2017 року, оскільки граничний термін сплати припадає на вихідний день.

Ірина БРАТКОВА, консультант з оподаткування ТОВ "Бухбюро", м. Суми

Зупинення реєстрації ПН: з 1 липня – у дії

30 червня закінчився перехідний період режиму зупинення реєстрації податкових накладних (далі – ПН) у Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), який із квітня діяв у тестовому режимі, без фактичного зупинення реєстрації. Розглянемо правила, за якими блокувати реєстрацію ПН будуть уже по-справжньому.

Реєстрація ПН – обов'язок платника ПДВ

Платник ПДВ на дату виникнення податкових зобов'язань повинен скласти ПН в електронній формі та в установлений термін зареєструвати її в ЄРПН (п. 201.1 ст. 201 Податкового кодексу України, далі – ПКУ).

Для покупця саме зареєстрована ПН є підставою для визнання податкового кредиту (п. 201.10 ст. 201 ПКУ).

ПН та/або розрахунок коригування (далі – РК) до неї, складені та зареєстровані після 01.07.2017 р., є для покупця достатньою підставою для визнання податкового кредиту та не вимагають іншого додаткового підтвердження.

Відсутність факту реєстрації ПН продавцем не дає права покупцеві на податковий кредит. Але й не звільняє продавця від обов'язку задекларувати зобов'язання за звітний період.

Отже, усі складені постачальником ПН/РК (зокрема й ті, що не підлягають видачі покупцеві) мають бути зареєстровані в ЄРПН (п. 11 підр. 2 р. XX ПКУ).

Коли і як зупиняють реєстрацію ПН

Реєстрацію ПН/РК зупинять, якщо вона відповідає сукупності критеріїв оцінки ступеня ризиків, достатніх для припинення реєстрації (п. 201.16 ст. 201 ПКУ).

Згідно з п. 74.2 ст. 74 ПКУ в ЄРПН постійно проводиться **автоматизований моніторинг** відповідності ПН/РК згаданим критеріям оцінки. І в разі зупинення реєстрації ПН/РК платникові ПДВ протягом операційного дня, який триває від 00:00 год до 23:00 год (п. 3 Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженого постановою КМУ від 29.12.2010 р. № 1246, далі – Порядок № 1246), в автоматичному режимі надсилається квитанція, що підтверджує припинення реєстрації ПН/РК (пп. 201.16.1 ст. 201 ПКУ). Така квитанція надійде й постачальникові, і покупцеві (п. 201.10 ст. 201 ПКУ та п. 17 Порядку № 1246).

У квитанції відображаються:

– порядковий номер та дата складання заблокованої ПН/РК;

– критерії оцінки ступеня ризиків, на підставі яких було зупинено реєстрацію;

– пропозиція надати пояснення та/або копії документів (за вичерпним переліком), яких має бути достатньо для прийняття податківцями рішення про реєстрацію даної ПН/РК.

Які ПН і РК не підлягають моніторингу

Спочатку всі ПН/РК, що надходять до ЄРПН, перевіряють на наявність певних **ознак** (п. 5 Критеріїв оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затверджених наказом Мінфіну від 13.06.2017 р. № 567, далі – Критерії № 567).

Ознака 1. ПН не підлягає наданню покупцеві та/або складена за операціями, звільненими від ПДВ.

Ознака 2. Обсяг постачання, зазначений у ПН/РК, зареєстрованих у ЄРПН поточного місяця, з урахуванням аналізованої ПН/РК, становить менше ніж 500 тис. грн. При цьому керівник – посадова особа платника ПДВ обіймає аналогічну посаду не більше ніж у трьох діючих платників ПДВ.

Дві вищезазначені ознаки мають бути присутніми одночасно.

Ознака 3. Загальна сума сплачених 2016 року сум єдиного соціального внеску (далі – ЄСВ), податків і зборів (крім ПДВ, сплаченого під час увезення товарів до України) самим платником податків, який подав ПН/РК на реєстрацію до ЄРПН, перевищує 5 млн грн. Зверніть увагу, ця ознака діє з 01.01.2017 р. до 01.01.2018 р. (потім граничну суму, найімовірніше, змінять).

Ознака 4. Значення показників **D** та **P** одночасно повинні мати такі розміри:

D > 0,05, а **P < Рм** х **1,3,**

де **D –** розрахункова величина, що визначається за формулою:

D = S/T,

S – загальна сума сплачених за останні 12 місяців сум ЄСВ та податків і зборів (крім ПДВ, сплаченого під час увезення товарів до України) платником податків;

T – загальна сума поставок на митній території України, які оподатковуються за основною ставкою (20%) і за ставкою 7%, за останні 12 місяців, зазначена платником у ПН/РК, зареєстрованих у ЄРПН;

P – сума ПДВ, зазначена в ПН/РК, зареєстрованих у ЄРПН звітного періоду, з урахуванням аналізованої ПН/РК;

Рм – найбільша місячна сума ПДВ, зазначена в ПН/РК, зареєстрованих у ЄРПН за останні 12 місяців.

ПН/РК не підлягає моніторингу, якщо за результатами перевірки ДФС буде встановлено, що ця ПН/РК відповідає одній із зазначених вище ознак.

Отже, **моніторинг не стосуватиметься:**

– операцій, які не передбачають видачі ПН покупцеві (це роздріб, громадське харчування, послуги населенню тощо). (Випадки, коли ПН не видають покупцеві, зазначені в п. 8 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого наказом Мінфіну від 31.12.2015 р. № 1307);

– пільгових поставок;

– платників ПДВ із досить "скромними" обсягами постачання, але в яких реальний, а не номінальний директор (останнє стосується лише юросіб);

– платників ПДВ із досить великими оборотами, які перерахували при цьому за минулий рік податків та ЄСВ понад 5 млн грн;

– платників ПДВ, у яких "податкове навантаження" перевищує 5% обсягу оподатковуваних поставок за ставками ПДВ 20 та 7%;

– аналізована ПН/РК не приводить до різкого стрибка (більше ніж на 30%) максимального місячного обсягу постачання за останні 12 місяців.

Якщо ж ПН/РК не відповідає цим ознакам, вона підлягає моніторингу.

Критерії для зупинення реєстрації

ДФС аналізує **операції на підставі** такої інформації (п. 2 Критеріїв № 567):

– даних звітів платника податків;

– податкової інформації;

– інформації, поданої платником податків за формою з додатка до Критеріїв № 567 (Таблиця даних платника податків). У встановленій формі відображається специфіка госпдіяльності окремо за кожним видом економічної діяльності, якщо така інформація врахована комісією ДФС України, яка ухвалює рішення про реєстрацію ПН/РК.

Якщо платник отримав квитанцію про зупинення реєстрації, він має право подати на розгляд комісії ДФС України в електронному вигляді інформацію згідно з додатком до Критеріїв № 567 про:

– свої види економічної діяльності за КВЕД ДК 009:2010;

– коди товарів за УКТЗЕД, які він постачає (виготовляє) та/або придбаває на постійній основі;

– коди послуг за Державним класифікатором продукції та послуг ДК 016-2010, які він на постійній основі постачає та/або купує.

У зв'язку з цим слід звернути увагу на важливість правильного зазначення кодів товарів та послуг у ПН/РК. Адже не завжди збігаються коди товарів/по-

слуг, які постачаються та придбаваються. І для уникнення проблем краще подавати в цій таблиці максимально повну інформацію.

Подати таку інформацію треба до органу ДФС за основним місцем обліку, який потім передасть її комісії ДФС на розгляд.

Також будьте обережні, коли контролерам надійде інформація, що свідчить про надання платником недостовірних даних. У цьому випадку комісія ДФС має право не враховувати їх під час моніторингу.

За інформацією, розміщеною на сайті ДФС України, уже є електронний формат додатка (J (F) 1312301) і подати його можна через електронний кабінет платника податків або через інше програмне забезпечення, яке використовується під час подання електронної звітності. Підтвердженням отримання додатка є перша квитанція. Після розгляду додатка комісією ДФС протягом п'яти робочих днів платникові має надійти друга квитанція, яка буде містити інформацію про результати його розгляду (ураховуватимуться дані додатка чи ні).

Зупинити реєстрацію ПН/РК можуть за наявності критеріїв, визначених п. 6 Критеріїв № 567. Розглянемо їх.

Критерій 1

Обсяг постачання товару/послуги, зазначений у ПН, поданій на реєстрацію, **в 1,5 раза** більше за величину, що дорівнює залишкові різниці обсягу постачання такого товару/послуги, відображеного в ПН/РК, зареєстрованих з 01.01.2017 р. в ЄРПН, і обсягу придбання на території України та/або ввезення відповідного товару, відображеного з 01.01.2017 р. в отриманих та зареєстрованих ПН/РК і митних деклараціях. У залишку товарів понад 75% загального залишку переважають товари з кодами УКТЗЕД, визначеними ДФС (так звані "ризикові" товари). А також якщо в такому залишкові відсутній товар/послуга, зазначений у ПН, поданій на реєстрацію в ЄРПН, в наданій інформації як такий, що постачається (виготовляється) на постійній основі.

Якщо за результатами моніторингу визначать, що ПН/РК відповідає цим ознакам, а також сума ПДВ, зазначена в зареєстрованих у звітному періоді ПН (з урахуванням аналізованої ПН/РК), більше ніж середньомісячна сума (за останні 12 місяців) ЄСВ та податків і зборів (крім ПДВ на імпорт товарів), реєстрацію цієї ПН/РК зупинять згідно з п. 201.16 ст. 201 ПКУ.

Можливо, у цьому критерії йдеться про те, що обсяг постачання певного товару в аналізованій ПН не повинен більше ніж у 1,5 рази перевищувати його залишок на момент постачання (цей залишок глобально визначають як різницю між купівлею та продажем за 2017 рік). На наш погляд, цей критерій стосується не всіх товарів, а лише "ризикових".

З огляду на складність цього критерію, сподіваємося від фіскальних органів дочекатися роз'яснення порядку його дії.

Критерій 2

Відсутність (анулювання, призупинення) **ліцензій** на виробництво, експорт, імпорт, оптову та роздрібну торгівлю підакцизними товарами (продукцією) (пп. 215.3.1 та 215.3.2 ст. 215 ПКУ) за товарами, зазначеними в поданій на реєстрацію ПН.

Якщо за результатами моніторингу визначать, що ПН/РК відповідає одному з цих критеріїв, то реєстрацію зупинять згідно з п. 201.16 ст. 201 ПКУ.

Зверніть увагу: ці критерії можуть удосконалювати. Зокрема, ДФСУ мала до 25.06.17 р. проаналізувати їхню ефективність і в 5-денний термін надати Мінфіну пропозиції щодо їхнього удосконалення. І в подальшому такі пропозиції ДФСУ треба буде подавати щокварталу, до 5-го числа першого місяця наступного кварталу.

Як відновити реєстрацію ПН/РК

Насамперед слід подати додаток до Критеріїв № 567. Крім того, для відновлення реєстрації ПН/РК платникові ПДВ треба подати **пояснення** та/або **копії документів** (за вичерпним переліком), достатні для прийняття контролерами рішення про реєстрацію цієї ПН/РК (пп. "в" пп. 201.16.1 ст. 201 ПКУ).

Вичерпний перелік документів, достатніх для прийняття рішення про реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних затверджено наказом Мінфіну від 13.06.2017 р. № 567. Перелік документів, які треба подати в разі зупинення реєстрації ПН/РК, однаковий незалежно від критерію. Це, зокрема:

– договори (зокрема зовнішньоекономічні) з додатками, листування з контрагентами;

– договори, довіреності, акти керівного органу платника, якими оформлені повноваження осіб, які купують продукцію для здійснення господарської операції;

– первинні документи з постачання/придбання товарів/послуг, зберігання, транспортування, навантаження, розвантаження продукції, складські документи (інвентаризаційні описи), рахунки-фактури/інвойси, акти приймання-передавання товарів (робіт, послуг) з урахуванням наявності певних типових форм та галузевої специфіки, накладні;

– розрахункові документи, банківські виписки з особових рахунків;

– документи щодо підтвердження відповідності продукції (декларації про відповідність, паспорти якості, сертифікати відповідності), наявність яких передбачена договором та/або законодавством.

Письмові пояснення та копії документів можна подати до фіскального органу за основним місцем обліку в електронному вигляді засобами електронного зв'язку, визначеними ДФС, протягом 365 календарних днів, наступних за датою виникнення податкового зобов'язання, відображеного в зупиненій ПН/РК. Пояснення можна подати як Повідомлення про подання документів про підтвердження реальності здійснення операцій за відмовленими ПН/РК за формою J(F)1312601 (далі – Повідомлення).

Повідомлення (J(F)1312601) формується за кожною окремою податковою накладною/розрахунком коригування, реєстрацію якої зупинено в ЄРПН, та до такого Повідомлення додаються копії документів у вигляді окремих додатків за формою J(F)1360101 у форматі PDF (розмір кожного додатка не має перевищувати 2 мГб).

Розгляд документів комісією ДФС України. Подані документи не пізніше ніж наступного робочого дня з дня їхнього отримання орган ДФС передасть комісії ДФС України (пп. 201.16.2 ст. 201 ПКУ).

Комісія їх розгляне й протягом п'яти робочих днів (наступних за днем отримання) надішле платникові своє рішення про реєстрацію ПН/РК у ЄРПН або про відмову в реєстрації.

Підстави для прийняття рішення комісією Державної фіскальної служби про реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних або про відмову в такій реєстрації затверджено постановою КМУ від 29.03.2017 р. № 190. Зокрема, **підставами для відмови є**:

– ненадання письмових пояснень про підтвердження інформації з ПН/РК, реєстрацію яких зупинено, та/або копій документів;

– надання копій документів, які складені з порушенням законодавства та/або не є достатніми для ухвалення рішення про реєстрацію.

Комісія не може відмовити в розгляді додаткових письмових пояснень та/або копій документів, що підтверджують інформацію з ПН/РК, реєстрацію якої припинено, якщо вони подані протягом 365 днів.

Під час ухвалення рішення комісією про реєстрацію або відмову в реєстрації (пп. 201.16.3 ст. 201 ПКУ) аналізовану ПН/РК **перевірятимуть** за п. 12 Порядку № 1246 (крім перевірки на критерії).

За результатами перевірки сформують квитанцію про реєстрацію (або відмову в реєстрації) та надішлють разом із рішенням комісії й продавцеві, і покупцеві (п. 18 Порядку № 1246).

Рішення про відмову в реєстрації ПН/РК можна **оскаржити в адміністративному або судовому порядку** (процедуру адміністративного оскарження викладено в ст. 56 ПКУ). Не виключаємо появи й спеціального порядку оскарження рішень комісії.

ПН/РК, реєстрацію яких була зупинено, зареєструють у ЄРПН у день (пп. 201.16.4 ст. 201 ПКУ):

– ухвалення рішення про реєстрацію;

– набрання законної сили рішення суду про реєстрацію.

На закінчення зауважимо: у разі зупинення реєстрації ПН/РК згідно з п. 201.16 ст. 201 ПКУ штрафи за п. 120^1 .1 ст. 120^1 ПКУ (за несвоєчасну реєстрацію) не застосовуються на період зупинення до прийняття рішення про відновлення реєстрації (пп. 201.16.4 ст. 201 ПКУ).

Тетяна ЛИСИЦЯ,
консультант з оподаткування

ВІДПОВІДАЄМО НА ЗАПИТАННЯ

Продаж валюти: чи є дохід у єдинника?

Єдинник отримав оплату у валюті за надані послуги. Гроші зайшли на розподільчий рахунок 22 травня в сумі $ 2 500. Наступного дня валюта була продана вся – і обов'язкова її частина, і залишок. Коли виникає дохід у підприємця? Чи буде дохід від продажу вільного залишку?

(Запитання надійшло на портал chp.com.ua)

У єдинника датою отримання доходу є дата надходження коштів у грошовій формі (п. 292.6 ст. 292 Податкового кодексу України (ПКУ)).

Крім того, платники єдиного податку, які отримують доходи в іноземній валюті, мають керуватися п. 292.5 ст. 292 ПКУ, яким передбачено, що дохід, отриманий в іноземній валюті, перераховується в гривні за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, установленим НБУ на дату отримання такого доходу.

На сьогодні продовжують діяти вимоги про обов'язковий продаж іноземної валюти (постанова Правління НБУ від 04.04.2017 р. № 30). З 05.04.2017 р. обов'язковому продажу підлягає 50% валютних надходжень (раніше – 65%).

Банк, у якому відкрито валютний рахунок, спочатку зараховує валюту, що надійшла на окремий аналітичний рахунок балансового рахунка 2603 "Розподільчі рахунки суб'єктів господарювання". Наступного робочого дня без доручення підприємця продає на міжбанківській валютній біржі України (МВБУ) 50% надходжень. Продана валюта зараховується **на гривневий рахунок**. Така сума гривні включається до доходу за датою її зарахування.

Решта 50% валюти зараховується на валютний рахунок (залишається в розпорядженні) і може використовуватися виключно відповідно до правил валютного регулювання.

Використання розподільчого рахунка передбачено пп. 5.3 п. 5 Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах, затвердженої постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492. Цим підпунктом передбачено, що на поточні рахунки в іноземній валюті зараховуються кошти, перераховані з-за кордону нерезидентами за зовнішньоекономічними контрактами (договорами) через розподільчі рахунки, на поточні рахунки клієнтів як транзитні рахунки. Тому дата зарахування валютної виручки на розподільчий рахунок не є датою надходження доходу.

Дохід надходить на два рахунки – валютний і гривневий, тому й дата визначення доходу буде різною.

У день надходження валюти (у нашому випадку 22.05) банк перераховує 50% цієї суми з розподільчого рахунка на валютний рахунок. У Книзі обліку доходів (далі – Книга ОД) відображати дохід, отриманий у валюті, треба в гривні. Тому в день зарахування коштів **на валютний рахунок** слід перерахувати їх у гривню за курсом НБУ, що діє на дату зарахування на валютний рахунок (а не на розподільчий рахунок банку). Виписка банку з валютного рахунка служить підставою для визначення дати виникнення доходу. У ній також зазначено курс НБУ, що діяв на цю дату. Помноживши курс НБУ, зазначений у виписці, на суму зарахованої валюти ($ 1 250), обчислюється розмір доходу в гривневому еквіваленті. Отримана сума відображається в гр. 2 Книги ОД за датою зарахування.

23 травня 50% валютної виручки, що надійшла на розподільчий рахунок, продано на МВБУ. На гривневий рахунок зараховується сума гривні, отримана від цього продажу, тому для обліку не важливо, за яким курсом була продана валюта. За датою зарахування гривні **на гривневий рахунок** (у нашому випадку 23.05) виникає дохід від 50% проданої валюти. Саме цю суму в день зарахування на гривневий рахунок слід урахувати в складі доходу єдинника та відобразити в гр. 2 Книги ОД.

Якщо надалі (у нашому випадку 23.05) за заявою підприємця продається решта валюти (50%), то гривневий еквівалент від її продажу вдруге відображати в Книзі ОД не потрібно, навіть якщо ця сума буде відрізнятися від тієї, яка вже відображена за випискою з валютного рахунка.

> Гривня, зарахована на поточний рахунок від продажу вільної валюти, в обліку не відображається, тому що це звичайна обмінна операція, а не дохід від конкретної угоди.

Слід зазначити, що норми гл. 1 р. XIV ПКУ не вимагають від підприємців-єдинників вести облік курсових різниць, тому перерахунок іноземної валюти за офіційним курсом гривні, установленим НБУ, також не здійснюється та в обліку не відображається.

Наталія ЩЕРБАК

ТТН під час торгівлі м'ясом

Підприємець торгує охолодженою м'ясною продукцією в трьох торговельних точках на ринках (з різними адресами), але продукцію від постачальника отримує на склад. Постачальник оформляє ТТН на всю партію постачання. Товар на точки розвозить сам підприємець. Нещодавно ветлабораторія стала вимагати ТТН замість сертифікатів якості. Чи законно це?

(м. Первомайськ, Миколаївська обл.)

Справді, на сьогодні м'ясна продукція відсутня в Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні, затвердженому наказом Держкомітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 01.02.2005 р. № 28 у редакції наказу Мінекономрозвитку від 06.11.2013 р. № 1308. Тому ветеринарні лабораторії на ринках не мають права вимагати сертифікати. Ця продукція може бути сертифікована виробником лише в добровільному порядку.

Водночас ветлабораторії у своїй діяльності разом з іншими законодавчими актами керуються нормами Закону України від 23.12.97 р. № 771/97-ВР "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів" (далі – Закон № 771).

Відповідно до визначень, наведених у п. 55 ч. 1 ст. 1 Закону № 771, фізичні особи, які є суб'єктами господарювання, належать до операторів ринку харчових продуктів, якщо вони провадять діяльність з обігу харчових продуктів. Як випливає із запитання, підприємець торгує на ринку м'ясною продукцією, отже, є оператором ринку харчових продуктів і в нього можуть перевіряти документи, які стосуються безпечності продукції, та отримувати їхні копії (п. 5 ч. 1 ст. 9 Закону № 771).

Згідно з ч. 7 ст. 37 Закону № 771 "**документом**, який повинен супроводжувати об'єкти санітарних заходів в обігу, крім випадків, передбачених цим Законом, є **товарно-транспортна накладна**. Встановлення вимог щодо наявності додаткових документів, що повинні супроводжувати харчові продукти в обігу, здійснюється виключно шляхом внесення змін до цього Закону". Інакше кажучи, для ветеринарної служби документом, який зобов'язаний надати підприємець, є товарно-транспортна накладна (далі – ТТН) й інші документи не можуть її замінити. Це означає, що на кожній торговельній точці має бути своя ТТН.

> Отже, вимога ветеринарної служби визначена Законом № 771 і в підприємця на кожній торговельній точці має бути своя ТТН, у якій зазначено кількість доставленої продукції.

Щоб підприємець виконав вимогу законодавства, треба відразу в договорі визначити, що м'ясну продукцію на кожну точку розвозить постачальник.

Але не завжди можна організувати доставлення продукції таким чином. У нашому випадку фактично цю продукцію доставляє підприємець самовивезенням зі складу. В усній консультації представники Держпродспоживслужби м. Миколаєва як вирішення проблеми запропонували самостійно оформляти ТТН.

Якщо підприємець слідуватиме такій рекомендації, то під

час заповнення ТТН він буде виступати одночасно як вантажовідправник і перевізник (якщо використовується власний транспорт), а його працівник – як вантажоодержувач.

Зауважимо, що у своїй рекомендації представники Держпродспоживслужби керуються загальними нормами законодавства. Так, згідно зі ст. 48 Закону України від 05.04.2001 р. № 2344-ІІ "Про автомобільний транспорт" (далі – Закон № 2344), під час здійснення вантажних перевезень **у водія** мають бути такі документи: посвідчення водія відповідної категорії, реєстраційні документи на автомобіль, **ТТН** або інший визначений законодавством документ на вантаж, інші документи, передбачені законодавством. Як бачимо, під час автомобільних перевезень наявність ТТН є обов'язковою. І ні в Законі № 771, ні в Законі № 2344 нічого не сказано про те, хто повинен виписувати ТТН, якщо вантаж перевозить його власник.

Деякі суб'єкти господарювання вважають, що під час перевезення власного вантажу їм ТТН не потрібна. Як доказ вони посилаються на п. 2 Переліку документів, необхідних для здійснення перевезень вантажу автомобільним транспортом у внутрішньому сполученні, затвердженого постановою КМУ від 25.02.2009 р. № 207 (далі – Перелік № 207). Цим пунктом передбачено, що водієві фізособи-підприємця, який здійснює вантажні перевезення для власних потреб, треба мати:

– накладну або інший документ, що підтверджує право власності на вантаж;

– посвідчення на право керування транспортним засобом відповідної категорії;

– реєстраційний документ на транспортний засіб або інший документ, засвідчений в установленому порядку, який підтверджує право керування, користування чи розпорядження транспортним засобом;

– талон про проходження державного техогляду;

– поліс (сертифікат) обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

У Переліку № 207 прямо ТТН не згадується, але сказано, що треба мати накладну або інший документ, що підтверджує право власності на вантаж. Таким іншим документом і може бути ТТН, якщо закони вимагають її наявності.

Незважаючи на те що товар належить підприємцеві, під час внутрішнього переміщення він повинен виписувати документ, у якому зазначається найменування, кількість, ціна та вартість товару (у нашому випадку м'ясної продукції).

Звертаємо увагу, що під час перевезення м'ясної продукції підприємець зобов'язаний додержуватися вимог Правил перевезення вантажів автомобільним транспортом в Україні, затверджених наказом Мінтрансу України від 14.10.97 р. № 363 (далі – Правила № 363), якими передбачено, що поряд з іншими документами у водія на м'ясну продукцію має бути ветеринарне свідоцтво. Для перевезення м'яса, субпродуктів та м'ясних напівфабрикатів повинні використовуватися авторефрижератори та/або ізотермічні автомобілі-фургони. Який автомобіль використовувати, залежить від температури зовнішнього повітря та тривалості перевезення (пп. 25.7.4 п. 25.7 Правил № 363).

При цьому **вантажовідправник** зобов'язаний зазначати в **ТТН** температуру вантажу, під час якої цей вантаж подається на відправлення, а також забезпечувати автомобіль додатковим джерелом холоду (сухий лід) (пп. 25.7.3 п. 25.7 Правил № 363). Вантажовідправник також зобов'язаний передати водію разом із ТТН посвідчення якості продукції або інший аналогічний документ. Відомості про ці документи обов'язково зазначаються в ТТН. Посвідчення якості або інший аналогічний документ повинні містити відомості про температуру вантажу перед вантаженням, допустимий термін його доставлення, якісний стан вантажу та упаковки (п. 29.8 Правил № 363).

В одному автомобілі можна перевозити різні види швидкопсувних вантажів, що входять в одну групу або підгрупу, зазна-

Мудрі думки

Як правило, найбільшого успіху досягає той, хто має у своєму розпорядженні кращу інформацію.

Бенджамін Дізраелі

чені в додатку 21 Правил № 363, з однаковим температурним режимом протягом терміну доставлення, який встановлений для перевезення найменш стійкого вантажу.

Забороняється сумісне перевезення продуктів харчування з іншими вантажами, які можуть бути причиною їхнього псування (м'ясо з рибою; швидкопсувний вантаж із вантажами, які виділяють вологу або мають специфічний запах тощо).

Не допускається перевезення заморожених вантажів разом з охолодженими (п. 29.16 Правил № 363).

Отже, щоб до підприємця не було претензій із боку ветеринарної служби, під час доставлення м'ясної продукції на торговельні точки власним транспортом **треба дотримуватися вимог законодавства для транспортування таких продуктів і оформляти водієві ТТН на партію товару, що перевозиться**.

Наталія ЩЕРБАК,
заст. головного редактора

Послуги бухгалтера у витратах загальносистемника

Чи може загальносистемник включати до витрат сплачені бухгалтерські послуги?

(Запитання надійшло на портал chp.com.ua)

Здавалося б, відповідь на це запитання не викликає сумнівів: звісно, може. Перелік витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів від провадження господарської діяльності на загальній системі оподаткування, установлено п. 177.4 ст. 177 Податкового кодексу України (ПКУ). Прямо бухгалтерські послуги в ньому не зазначені. Однак згідно з пп. 177.4.4 ст. 177 ПКУ до переліку витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, належить "вартість придбаних послуг, прямо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг".

Однак нещодавно (мабуть, як подарунок до Дня бухгалтера) з'явилася індивідуальна податкова консультація ДФС України від 07.06.2017 р. № 517/С/ 99-99-13-01-02-14/ІПК, у якій податківці сказали таким витратам категоричне ні.

Державна фіскальна служба України розглянула... звернення щодо надання індивідуальної податкової консультації щодо віднесення до складу витрат фізичної особи – підприємця на загальній системі оподаткування бухгалтерських послуг, та відповідно до ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) повідомляє таке.

Відповідно п. 15.1 ст. 15 Кодексу платниками податків визнаються фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з цим Кодексом або податковими законами, і на яких покладено обов'язок зі сплати податків та зборів згідно з цим Кодексом.

Обов'язки платника податків визначено ст. 16 Кодексу. Відповідно до пп. 16.1.2 п. 16.1 ст. 16 Кодексу платник податків зобов'язаний вести в установленому порядку облік доходів і витрат, складати звітність, що стосується обчислення і сплати податків та зборів.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб – підприємців визначено ст. 177 Кодексу.

Згідно з п. 177.2 ст. 177 Кодексу об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та не грошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю фізичної особи – підприємця.

Перелік витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів фізичною особою – підприємцем, встановлено п. 177.4 ст. 177 Кодексу.

До зазначених витрат, зокрема, належать інші витрати, до складу яких включаються витрати, що пов'язані з веденням господарської діяльності, які не зазначені в пп. 177.4.1–177.4.3 п. 177.4 ст. 177 Кодексу, до яких належать витрати на відрядження найманих працівників, на послуги зв'язку, реклами, плати за розрахунково-касове обслуговування, на оплату оренди, ремонт та експлуатацію майна, що використовується в господарській діяльності, на транспортування готової продукції (товарів), транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів), вартість придбаних послуг, прямо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг (пп. 177.4.4 п. 177.4 ст. 177 Кодексу).

Відповідно до п. 177.10 ст. 177 Кодексу фізичні особи – підприємці зобов'язані вести Книгу обліку доходів і витрат. Форма та Порядок ведення Книги обліку доходів і витрат (далі – Порядок) затверджені наказом Міндоходів від 16.09.2013 № 481.

Враховуючи викладене, фізична особа – підприємець на загальній системі оподаткування має право віднести до складу витрат виключно витрати, визначені п. 177.4 ст. 177 Кодексу та Порядком.

Зокрема, встановлений чинним податковим законодавством перелік витрат не містить витрат, понесених у зв'язку з наданням фізичній особі - підприємцю бухгалтерських послуг.

Як бачимо, ДФС також цитує норми пп. 177.4.4 ст. 177 ПКУ, але доходить прямо протилежного висновку. Таким чином, податківці не вбачають зв'язку бухгалтерських послуг із виробництвом товарів, наданням послуг, виконанням робіт. Тобто такі послуги не пов'язують із господарською діяльністю підприємця. З чим, звісно, не можна погодитися.

Відповідно до Закону України від 16.07.99 р. № 996-XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", **бухгалтерський облік** – це "процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень".

Фізособи-підприємці в чистому вигляді бухгалтерського обліку не ведуть, оскільки цей Закон на них не поширюється. Проте вимірювати, реєструвати, накопичувати, узагальнювати та зберігати інформацію вони також повинні. Це потрібно як для прийняття управлінських рішень, так і для податкового обліку. Адже ПКУ встановлює **обов'язок** платника податків вести облік доходів і витрат та складати податкову звітність. Посилаючись у наведеній консультації на пп. 16.1.2 ст. 16 ПКУ, податківці самі про це нагадують.

Крім того, такий обов'язок установлено й п. 44.1 ст. 44 ПКУ, згідно з яким "для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єкта оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, регістрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів".

Неведення обліку та неподання звітності загрожує для підприємця істотними фінансовими санкціями.

Отже, ведення податкового обліку та складання звітності безпосередньо пов'язане з господарською діяльністю підприємця. При цьому ПКУ не зобов'язує підприємця вести такий облік особисто. Ураховуючи складність його ведення, він цілком може скористатися послугами сторонніх осіб.

І тут можливі варіанти. Наприклад, можна оформити з бухгалтером трудові відносини. Це змушені робити ФОП – платники ПДВ із великими оборотами та штатом найманих працівників, коли облікових і розрахункових операцій багато. Про оплату "бухгалтерських послуг" тут не йдеться, бухгалтер буде отримувати зарплату, яка належить до складу витрат на підставі пп. 177.4.2 ст. 177 ПКУ.

Якщо ж операцій небагато, немає сенсу утримувати бухгал-

тера в штаті. У такому випадку доцільно залучати стороннього спеціаліста за договором на надання послуг. Такі послуги може надавати як фізособа, так і ФОП або юрособа з відповідним видом діяльності. І вартість цих послуг **можна віднести до витрат** на підставі пп. 177.4.4 ст. 177 ПКУ, оскільки такі витрати безпосередньо пов'язані з господарською діяльністю підприємця.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому вона надана. Уважаємо, що в підприємця, який отримав наведену вище консультацію, є всі шанси на отримання судового рішення про її скасування.

Обережним підприємцям, які користуються послугами сторонніх бухгалтерів, можна порадити виключити з договору на надання бухгалтерських послуг слово "бухгалтерські". Тим самим позбавивши податківців козиря "ведення бухобліку підприємцями не передбачено". Предметом такого договору можуть бути послуги з ведення обліку доходів і витрат та подання звітності, нарахування зарплати працівникам, оформлення первинних документів тощо (тобто те, що за фактом і буде робити бухгалтер).

Олена ЗУБЧЕНКО,
заст. головного редактора

Якщо підприємець – пенсіонер

Підприємець – пенсіонер за віком зареєстрований як платник єдиного податку третьої групи. З пенсії вже утримується 15%. Чи нараховується йому зарплата, що з неї утримується, як це відображається у звітності?

(м. Нікополь, Дніпропетровська обл.)

Пенсіонери в загальному порядку можуть зареєструватися як підприємці та обрати зручну для їхнього виду діяльності систему оподаткування.

Справді, у цьому випадку їм виплачується пенсія на 15% менше ніж нарахована*.

Що стосується підприємницьких доходів і їх оподаткування та відображення у звітності, то звернемо увагу на таке.

Підприємці – пенсіонери за віком незалежно від обраної системи оподаткування починаючи з 01.01.2017 р. можуть не сплачувати єдиного соціального внеску (далі – ЄСВ) – це пряма норма ч. 4 ст. 4 Закону України від 08.07.2010 р. № 2464-VI "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування".

Ця норма стосується лише пенсіонерів за віком. Вона не поширюється на пенсіонерів, які вийшли на пенсію за вислугою років, отримують пенсію в разі втрати годувальника та інші види пенсій.

Підприємець-пенсіонер може сплачувати єдиний соціальний внесок у добровільному порядку в тому випадку, якщо планує отримувати допомогу з тимчасової непрацездатності (часто або довго хворіє).

Якщо підприємець-пенсіонер не сплачував ЄСВ, то й звіт за підсумками року (додаток 5 до Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Мінфіну України від 14.04.2015 р. № 435) йому подавати не треба.

Оскільки пенсіонер є єдинником третьої групи, то й облік доходів він веде в порядку, передбаченому для цієї категорії платників податків. Якщо підприємець сплачує єдиний податок за ставкою 5%, він повинен вести облік лише доходів. Це означає, що за підсумками кожного кварталу слід подавати декларацію платника єдиного податку та сплачувати 5% із суми отриманого валового доходу. Валовий дохід складається із сум отриманої виручки як у готівковій, так і безготівковій формі, а також інших доходів, визначених ст. 292 Податкового кодексу України (ПКУ). Якщо підприємець обрав ставку 3%+ПДВ, то він веде облік доходів і витрат і крім єдиного по-

* Докладніше про це читайте в "Приватному підприємцеві" № 6, 2017 р., с. 32.

датку сплачує ПДВ та веде його облік.

Підприємець усередині свого бізнесу не може бути найманим працівником, навіть якщо він виконує функції, наприклад, директора магазину, кафе, перукарні тощо. Це означає, що в межах його підприємницької діяльності він не може сам із собою укласти трудовий договір і йому не може нараховуватися заробітна плата. Отже, такі відрахування із зарплати, як податок на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) і військовий збір, не провадяться. Зарплата може нараховуватися лише в тому випадку, якщо такий підприємець як просто громадянин уклав трудовий договір з іншим підприємцем або юридичною особою, працює в нього найманим працівником та отримує зарплату. Саме з цієї зарплати можуть бути утримані податки, але це робить не сам підприємець, а його працедавець, який також відображає відомості про нарахування зарплати та сплачені податки у звітності.

Якщо пенсіонер отримує доходи лише від підприємницької діяльності, то доходу у вигляді зарплати в нього не буде. Фактично його зарплатою є чистий дохід від підприємницької діяльності, розмір якого підприємець визначає самостійно у внутрішньому обліку як різницю між отриманими коштами та витратами, пов'язаними з підприємницькою діяльністю. Для визначення чистого доходу не має значення, чи підтверджені витрати документально, оскільки ці дані потрібні виключно для внутрішнього обліку. Отримана сума й буде чистим доходом підприємця. З неї додатково ніякі податки не сплачуються. Вона може бути використана як на витрати, пов'язані з підприємницькою діяльністю, так і на особисті витрати підприємця.

Не слід плутати розмір доходу, зазначеного в книзі обліку доходів підприємця та в декларації платника єдиного податку, з чистим доходом підприємця. Якщо перший із них обчислюється в порядку, визначеному ПКУ, і використовується лише в підприємницькій діяльності, то другий – тільки у внутрішньому обліку й може допомогти підприємцеві визначити, наскільки прибутковим є його бізнес.

Отже, підприємцеві-єдиннику – пенсіонерові за віком зарплата в рамках його підприємницької діяльності не нараховується, тому з отриманого доходу сплачується єдиний податок, а не ПДФО та військовий збір.

Наталія ЩЕРБАК,
заст. головного редактора

Випробувальний термін = трудовий договір

Чи може ФОП на другій групі єдиного податку взяти на роботу продавця на випробувальний термін без повідомлення податкової? На який термін це можна зробити? Які вимоги до оплати праці?

(м. Київ)

Відразу відповімо, що в цьому випадку без повідомлення податкової обійтися не можна. Це пов'язано з тим, що встановлення випробувального терміну прямо пов'язане з оформленням трудового договору.

Так, згідно зі ст. 26 Кодексу законів про працю України (КЗпП) випробувальний термін може бути встановлений під час оформлення трудового договору з метою перевірки відповідності працівника роботі, яка йому доручається. У період випробування на працівників повною мірою поширюється трудове законодавство. Якщо працедавець встановлює працівникові випробувальний термін, це слід відобразити в розпорядженні про прийняття на роботу та в трудовому договорі. Перед тим як працівник, якому встановлюється випробувальний термін, розпочне роботу, треба подати відповідне повідомлення до податкової.

Під час установлення випробувального терміну слід знати, що не для всіх працівників його можна застосовувати. Так, згідно зі ст. 26 КЗпП термін випробування під час прийняття на роботу не встановлюється, зокрема, для:

– осіб, які не досягли 18 років;

– молодих спеціалістів після закінчення вищих навчальних закладів;

– осіб, звільнених у запас із військової або альтернативної

(невійськової) служби;

– інвалідів, направлених на роботу відповідно до рекомендацій медико-соціальної експертизи;

– вагітних жінок;

– одиноких матерів, які мають дитину віком до 14 років або дитину-інваліда;

– осіб, з якими оформляється строковий трудовий договір на термін до 12 місяців;

– осіб на тимчасові та сезонні роботи;

– внутрішньо переміщених осіб.

Під час установлення працівникові випробування слід пам'ятати про термін, на який його можна встановити. Так, випробувальний термін під час прийняття на роботу не може перевищувати трьох місяців, а в окремих випадках – шести (ст. 27 КЗпП). Водночас під час оформлення на робочі професії такий термін не може перевищувати одного місяця. Оскільки КЗпП не містить уточнень, у якому саме випадку випробувальний термін може становити три місяці, а в якому один, роз'яснення слід шукати самостійно в Класифікаторі професій ДК 003:2010.

Для працівників, яким установлено випробувальний термін, у загальному порядку треба вести трудові книжки. Під час унесення запису про прийняття на роботу інформація про випробування не вноситься.

Якщо працівник у період випробувального терміну не справлявся зі своїми обов'язками, трудовий договір розривається відповідно до п. 11 ст. 40 КЗпП у зв'язку з встановленням невідповідності працівника обійманій посаді, на яку він прийнятий, або виконуваній роботі протягом терміну випробування.

Якщо ж під час випробувального терміну працівник проявив себе з хорошого боку, для продовження роботи не потрібно оформляти додаткового розпорядження або новий трудовий договір. Після закінчення терміну випробування такий працівник продовжує працювати й надалі може бути звільнений на загальних підставах, а не за результатами випробування.

Щодо оплати праці в період терміну випробування зауважимо, що **випробувальний термін не може бути безоплатним**. Навіть якщо підприємець зазначить це в розпорядженні та в трудовому договорі, це буде порушенням трудового законодавства. Оскільки з працівником оформляється трудовий договір, йому треба нараховувати та виплачувати зарплату на загальних підставах, як і для інших працівників.

Що стосується розміру зарплати, зауважимо, що у зв'язку з вимогами ст. 6 Закону України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР "Про оплату праці" мінімальний посадовий оклад не може бути менше розміру прожиткового мінімуму, установленого для працездатних осіб на 1 січня календарного року (1 600 грн). При цьому згідно зі ст. 3[1] цього Закону розмір зарплати працівника за повністю виконану місячну норму праці не може бути менше розміру мінімальної зарплати (3 200 грн).

Отже, якщо працівникові на період випробувального терміну встановити оклад у розмірі 1 600 грн, але він буде працювати в режимі повного робочого часу, працедавець повинен проводити доплату до 3 200 грн. Якщо ж працедавець хоче заощадити на витратах з оплати праці, то на період випробування можна встановити працівникові режим неповного робочого часу, що слід відобразити в трудовому договорі та розпорядженні про прийняття на роботу. У цьому випадку зарплату можна виплачувати пропорційно виконаній нормі. Після успішного закінчення випробувального терміну працівникові може бути збільшений оклад і встановлений режим повного робочого часу. Для цього слід унести відповідні зміни до раніше оформленого трудового договору та видати розпорядження про зміну умов праці.

Оподаткування заробітної плати відбувається в загальному порядку. З розміру фактично нарахованої зарплати утримується податок на доходи фізичних осіб 18% і військовий збір 1,5%. Єдиний соціальний внесок (ЄСВ) нараховується за ставкою 22%. Причому розмір нарахованого ЄСВ не може бути менше ніж розмір мінімального страхового внеску, який визначається з розміру мінімальної зарплати та становить 704 грн (3 200 грн х 22%). Тобто, якщо фактично нарахована зарплата працівника буде менше ніж 3 200 грн, з ЄСВ треба проводити донарахування.

Отже, на працівника, якому встановлюється випробувальний термін, повністю поширюються норми трудового законодавства. Підприємець повинен оформити з ним у загальному порядку трудовий договір, унести запис до трудової книжки й своєчасно нараховувати та виплачувати зарплату.

Вікторія ЛОБОДА

Сумова помилка у звіті з ЄСВ

У таблиці 6 звіту з ЄСВ за травень допущено помилку: щодо двох працівників зазначено розмір зарплати за даними ф. № 1 ДФ за І квартал. Фактично нарахована зарплата 3 210 грн, а у звіті зазначено 9 630 грн. Як виправити помилку?

(Запитання надійшло на портал chp.com.ua)

Помилка в базі нарахування єдиного соціального внеску (далі – ЄСВ) належить до сумових помилок, які треба виправити. Відобразити зміни слід у звіті за той період, у якому виявлено помилку. Тобто поряд із відображенням поточних нарахувань будуть сформовані рядки для виправлення раніше допущеної помилки.

Механізм виправлення помилок у звітності з ЄСВ регулюється р. V Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Мінфіну від 14.04.2015 р. № 435 у редакції наказу Мінфіну від 11.04.2016 р. № 441 (далі – Порядок № 435). Якщо працедавець здійснює донарахування або зменшення ЄСВ у зв'язку з виправленням помилки, допущеної в попередніх періодах, застосовуються коди типу нарахувань, передбачені п. 9 р. IV цього Порядку (п. 5 р. V Порядку № 435).

Помилкові сумові дані потрапили до таблиць 1 і 6 додатка 4 з ЄСВ. Розглянемо порядок виправлення помилки. Оскільки відомості до таблиці 1 потрапляють після формування таблиці 6, розглянемо спочатку виправлення помилки в таблиці 6, а потім у таблиці 1.

Таблиця 6

На працівників, щодо яких допущено сумову помилку в базі нарахування ЄСВ, слід заповнити додаткові рядки.

Якщо треба донарахувати або зменшити суму ЄСВ на суму зарплати, нарахованої в попередніх звітних періодах, застосовуються коди типу нарахувань 2 або 3. Оскільки працедавець відобразив більший розмір доходу, у **графі 10** треба проставити код типу нарахувань "3". У **графі 11** обов'язково зазначається місяць і рік, за які виправляється помилка.

У **графах 17 та 18** відображається різниця в сумі нарахованого доходу – **6 420 грн** (9 630 грн - 3 210 грн).

Оскільки в раніше поданому звіті було зазначено розмір обчисленого ЄСВ із розрахунку доходу 9 630 грн, тобто 2 118,60 грн (9 630,00 грн х 22%), а повинен був відображатися з розрахунку доходу 3 210,00 грн, тобто 706,20 грн (3 210,00 грн х 22%), то в **графі 21** зазначається сума різниці між раніше нарахованими розміром ЄСВ і правильним – **1 412,40 грн** (2 118,60 грн - 706,20 грн).

Таблиця 1

У таблиці 1 відомості про виправлення помилки будуть відображені в розділі 5. Оскільки працівників, за якими допущено помилку (завищено дохід), двоє, у ряд. 5.1.1 проставляється сума зменшення з ЄСВ – 2 824,80 грн (1 412,40 грн х 2 працівники), у ряд. 5.4 – сума, на яку зайво нараховано ЄСВ – 12 840,00 грн (6 420,00 грн х 2 працівники). Також заповнюється рядок *"Зміст помилки"*. У ній, наприклад, можна записати: *"Помилково зазначена сума доходу за квартал"*.

Відповідальність

Згідно з п. 7 ч. 11 ст. 25 Закону України від 08.07.2010 р. № 2464-IV "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" за **неподання, несвоєчасне подання, подання не за встановленою формою** звітності передбачено штраф у розмірі 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (нмдг), тобто 170 грн. За повторне таке порушення – штраф у розмірі 60 нмдг (1 020 грн).

Однак помилка, допущена підприємцем у звіті з ЄСВ, не підпадає під зазначений штраф, оскільки звіт було подано своєчасно, але з неправильними підсумковими даними.

У такому випадку застосовується відповідальність згідно зі ст. 165[1] Кодексу про адміністративні правопорушення України. Так, неподання, несвоєчасне подання, подання не за встановленою формою звітності з ЄСВ або **подання недостовірних відомостей**, які використовуються в Державному реєстрі загальнообов'язкового державного соціального страхування, тягнуть за собою накладення штрафу від 30 до 40 нмдг **(від 510 до 680 грн)**, а за повторне порушення протягом року – від 40 до 50 нмдг (від 680 грн до 850 грн).

Вікторія ЛОБОДА, редактор

Кроки до успіху
В спорі з митницею

Будь-яка перешкода долається наполегливістю.
Леонардо да Вінчі

У цій статті поділимося деякими практичними напрацюваннями, набутими в процесі спору з митницею щодо коригування митної вартості для нашого клієнта. Консультація може стати корисною для підприємців-імпортерів, причому як для новачків у цій сфері, так і для досвідчених декларантів.

Щоб увести читача в курс справи, звернемося до норм Митного кодексу України (МКУ), які регулюють питання визначення митної вартості товарів та її коригування.

Імпортери напевно знають, що відомості про митну вартість товарів, які імпортуються потрібні насамперед для нарахування митних платежів (ст. 50 МКУ). Митна вартість визначається декларантом відповідно до норм цього Кодексу із зазначенням обраного методу її визначення та заявляється ним самостійно під час декларування товарів.

Декларант, який заявляє митну вартість товару, зобов'язаний подавати до фіскального органу достовірні відомості про митну вартість, які мають базуватися на об'єктивних, документально підтверджених даних.

Перелік документів, які представляє декларант для підтвердження заявленої митної вартості, містить ст. 53 МКУ. Зокрема:

– декларація митної вартості (та документи, що підтверджують числові значення складових митної вартості, на підставі яких проводився її розрахунок);

– зовнішньоекономічний контракт або документ, який його замінює;

– рахунок-фактура (інвойс);

– транспортні та страхові документи.

Правильність визначення митної вартості товарів (зокрема за основним методом – за ціною договору) встановлює фіскальний орган під час проведення митного контролю та митного оформлення шляхом перевірки числового значення заявленої вартості.

За результатами такого контролю цей орган або визнає заявлену декларантом митну вартість, або ухвалює письмове рішення про її коригування відповідно до положень ст. 55 МКУ. Таке рішення ухвалюється, **якщо фіскальний орган виявив, що декларантом заявлено неповні або недостовірні відомості про митну вартість товарів**, зокрема якщо вона визначена неправильно.

Суть справи

Перше "конфліктне" митне оформлення товару відбулося в липні 2015 року. До цього ідентичний товар імпортувався нашим клієнтом за ціною, значно вище поточної (більше ніж на 20%). Для зниження вартості на товар були об'єктивні причини, і вони попередньо викладені митниці. Проте під час перевірки правильності визначення митної вартості товару фіскальний орган надіслав запит про надання додаткових документів, у відповідь на який декларант надав усе необхідне, зокрема в супровідному листі були детально викладені всі умови зовнішньоекономічної операції.

Однак митницю переконати не вдалося, унаслідок чого вона ухвалила рішення про коригування заявленої декларантом митної вартості до рівня раніше імпортованих ідентичних товарів, а товар – випущений у вільний обіг за процедурою, передбаченою ст. 55 МКУ, із застосуванням фінансової гарантії.

Ця процедура має на увазі таке: якщо декларант не згодний із рішенням фіскального органу про коригування заявленої митної вартості товарів, фіскальний орган за зверненням декларанта випускає товари у вільний обіг за умови сплати митних платежів згідно з митною вартістю цих товарів, визначеною декларантом, але з унесенням фінансової гарантії. Її сума розраховується як різниця між сумою митних платежів, визначеною декларантом, та сумою митних платежів, уста-

новленою фіскальним органом. Термін дії таких гарантій не може перевищувати 90 календарних днів із дня випуску товарів у вільний обіг.

Спроба оскаржити у вищому органі перші рішення про коригування не увінчалася успіхом: на скарги, надіслані до ДФС України, отримано відмови. У зв'язку з цим така тактика більше не застосовувалася: усі наступні рішення про коригування відразу об'єднувалися в позовні заяви та надсилалися прямо до суду. У цілому було подано п'ять позовів на оскарження протиправних дій митниці.

Поки справи приймалися на розгляд судом, закінчилася 90-денна гарантія за кожною з митних декларацій, а "гарантійні" платежі були автоматично списані до казначейства.

Уже в грудні 2016 за фактом розгляду першої справи ВАСУ визнав протиправними дії митниці та скасував її рішення про коригування митної вартості товарів. Кількома місяцями пізніше таке саме рішення на нашу користь було готове по другій справі.

Зрозуміло, з моменту набрання чинності такого судового рішення правові підстави для сплати скоригованої митної вартості (на суму коригування) відсутні.

Отже, **у коштів декларанта**, перерахованих до бюджету на підставі рішень митниці, **виникає статус надміру сплачених**. З моменту скасування таких рішень гроші, які були власністю декларанта до їхньої сплати до бюджету, на підставі його заяви в місячний термін **автоматично повертаються декларантові** в установленому порядку. У результаті за відповідною заявою надміру сплачені митні платежі (а загальна сума переплати становила близько 2 млн грн) були повернуті нашому клієнтові (декларантові) на розрахунковий рахунок у короткий термін.

Кроки до успіху

Шанси на успіх у цьому спорі були б невисокі, якби не розроблена нами покрокова стратегія, яка залежала від якісного аналізу ситуації та компетентного підходу до зібрання всіх необхідних документів. Успішна стратегія можлива за такими кроками.

Крок 1. Потурбуватися про наявність якісного пакета документів за переліком ст. 53 МКУ. При цьому важливо пам'ятати, що помилки, неточності або розбіжності в них (або відсутність окремих документів) поставлять під загрозу весь захід.

На додаток до основного пакета документів, який подається до оформлення разом із митною декларацією, рекомендуємо скласти супровідний лист приблизно такого змісту (залежно від конкретних обставин).

> У зв'язку з випуском товару у вільний обіг заявляємо:
> 1. Під час виконання Договору постачання від ... № ... умови, зазначені в ч. 1 ст. 58 МКУ, що обмежують застосування першого методу визначення митної вартості (за ціною договору), а саме покупець і продавець – пов'язані між собою особи – не вплинули й на вартість оцінюваних товарів.
> 2. Відповідно до ч. 10 ст. 58 МКУ в покупця відсутні витрати, які не включені до ціни товару за контрактом і прямо або побічно можуть вплинути на митну вартість товарів, а саме...

Крок 2. Подати до митного оформлення декларацію, заповнену у звичайному порядку, із зазначенням у графі 43 першого методу визначення митної вартості. При цьому разом із ВМД надіслати до митниці всі документи за переліком ст. 53 МКУ в комплекті із заздалегідь підготовленим супровідним листом.

Крок 3. У разі запиту митницею додаткових документів (крім тих, які вже були їй надані) надіслати їх із супровідним листом (див. вище), у якому послатися на відповідні норми законодавства. Якщо таких документів знову виявиться недостатньо, просити митницю надати письмову інформацію про причини, за якими заявлена митна вартість не може бути визнана, і завершити митне оформлення в строк, визначений ст. 255 МКУ.

У листі зазначити, що запит про надання додаткових документів за переліком згідно з п. 3 ст. 53 МКУ без будь-якого обґрунтування не відповідає положенням ст. 53, 54, 58 Митного кодексу України, отже, **є неправомірним і не підлягає виконанню.**

Водночас декларант має право **за власним бажанням** подати додаткові наявні в нього документи та будь-яку іншу інформацію для підтвердження заявленої ним митної вартості товару (ч. 6 ст. 53 МКУ).

Крок 4. Отримати від митниці лист коригування митної вартості та картку відмови до поданої митної декларації.

Подати нову декларацію, графа 43 якої заповнюється так: у лівій частині графи зазначається перший метод визначення митної вартості, у правій – метод, наведений митним органом у листі коригування. Виглядає це так.

32 Товар	33 Код товару			
1 №	70182000	00		0
34 Код країни походж.	35 Вага брутто(кг)		36 Преференц.	
a EU b	4598		410000000	
37 ПРОЦЕДУРА	38 Вага нетто(кг)		39 Квота	
4000 ZZ00	3960			
40 Загальна декларація/Попередній документ				
1801 / 125000000/2016/920985 17.05.2016 / 1				
41 Додаткові одиниці виміру	42 Ціна товару		43 Код МВВ	
	26386.6700		1	2
	Код ДІ	45 Коригування		
		751693.96		
	46 Статистична вартість			
	751.69396			

Важливо пам'ятати: незважаючи на те що випуск товарів у вільний обіг здійснюється за заявленою митною вартістю, умовою такого випуску є надання фінансової гарантії. Тому треба вчасно подбати про те, щоб на вашому митному депозиті було достатньо коштів для її забезпечення.

Крок 5. Після завершення митного оформлення зібрати та архівувати всі документи та повідомлення митниці, створити (для себе) їхній реєстр. Це треба для аналізу підстав ухвалення митницею рішення про коригування митної вартості та підготовки заяви про надання запитуваних відомостей і документів.

Крок 6. Відстежувати хід розгляду митницею заяви (для цього вам потрібна інформація про присвоєний їй вхідний номер та виконавця, призначеного її розглядати).

Крок 7. У разі отримання від митниці негативної (у 90% випадків) відповіді на вашу заяву із залученням спеціалістів підготувати офіційну скаргу до вищого органу (ДФС України).

Скарга складається в довільній формі. При цьому вона повинна містити таку інформацію: хронологію подій, обставини митного оформлення, аргументи декларанта про незаконність вимог посадових осіб щодо надання документів, приклади судової практики щодо оскарження митної вартості в аналогічних спорах, прохання скасувати неправомірне рішення та вжити передбачених законом заходів щодо фактів таких дій, а також перелік доданих до заяви документів.

Крок 8. Тримати постійний зв'язок із ДФС для відстеження процесу розгляду скарги (для цього також потрібна інформація про присвоєний їй вхідний номер та виконавця, призначеного її розглядати). Відповідь на скаргу бажано отримати на руки, не чекаючи відправлення поштою.

Крок 9. Подати судовий позов, якщо всі попередні кроки не привели до бажаних результатів (задоволення скарги та скасування рішення митниці про коригування митної вартості).

Безумовно, аналіз митної вартості треба проводити ще до фактичного подання декларації та порівнювати її з митною вартістю, яка була визнана митницею під час попереднього оформлення товару (якщо йдеться про аналогічний товар, який увозився вами раніше за вищою ціною).

Для ухвалення правильного рішення про майбутнє митне оформлення товару відповідно до ст. 55 МКУ всі ризики треба зважувати заздалегідь.

Перш ніж розпочати збір документів, слід проаналізувати поточну митну вартість із використанням "історичних даних" (якщо такі є) і **дати чіткі відповіді на такі запитання.**

Якщо ціна на товар зменшилася, з якої причини це сталося? Наприклад, у результаті:

– надання знижки на товар (чому вона надавалася);

– зміни ціни сировини або вартості робіт із виготовлення товару (якщо товар виготовлений із сировини, на яку змінювалося біржове котирування, треба вивчити його зміну в період від замовлення товару до виставлення інвойсу);

– переходу від посередницького контракту до прямого (безпосередньо з виробником).

Отримані відповіді допоможуть зрозуміти, чи висока ймовірність того, що митниця вимагатиме документи, які підтверджують митну вартість товару, за переліком ч. 2 ст. 53 МКУ.

Якщо є складові митної вартості, як їх можна підтвердити документально? Наприклад, транспортні витрати або вартість страхування вантажу.

Чи імпортувалися вами раніше ідентичні (аналогічні) товари? Якщо так, то слід порівняти поточну митну вартість із вартістю таких товарів. Чи буде різниця в сумі митних платежів під час коригування до рівня минулого оформлення, якщо так, то яка?

Відповідь на найголовніше запитання **"чи варта справа заходу?"** дасть комплексна оцінка ситуації в цілому.

У будь-якому разі спір із митним органом – процес нешвидкий і досить витратний. Тому треба все добре зважити та вирішити, чи запускати його заради боротьби за $ 1 000... Але якщо це справа принципу або імпорт товару ставиться на потік, то витрати, найімовірніше, будуть виправдані. При цьому є сенс починати цю процедуру лише за наявності достатньої кількості документів, за допомогою яких можна сперечатися. В іншому випадку такий спір свідомо програшний.

Бажаємо успіхів у зовнішньоекономічних операціях. Ми ж будемо раді стати для вас корисними в юридичному супроводі спорів із фіскальними органами окремо або в комплексі з митним оформленням.

Віта МІРОШНИЧЕНКО, експерт ЗЕД, генеральний директор Capital Group

ВІДПОВІДАЄМО НА ЗАПИТАННЯ

Вартість страхування – до витрат

ФОП-загальносистемник здійснює міжнародні перевезення вантажів, зокрема до РФ, під час яких обов'язкове страхування ризику відповідальності перевізника на випадок недоставлення товару з митного органу відправлення до митного органу призначення. На кожний такий рейс оформляється страховий сертифікат вартістю 1 500 грн, ці суми ФОП включає до витрат.

Зараз відбувається податкова перевірка, і контролери хочуть ці суми виключити зі складу витрат. Чи правомірно це?

(м. Дніпро)

Уважаємо, що **неправомірно**. І ось чому.

Як випливає з норм пп. 177.4.4 ст. 177 Податкового кодексу України, до переліку витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, включаються інші витрати, пов'язані з веденням господарської діяльності, зокрема на транспортування готової продукції (товарів), транспортно-експедиційні **та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів)**.

Згідно зі ст. 352 Господарського кодексу України (ГКУ) страхування – це діяльність спеціально уповноважених державних організацій та суб'єктів господарювання (страховиків), пов'язана з наданням **страхових послуг** юри-

дичним особам або громадянам (страхувальникам) щодо захисту їх майнових інтересів у разі настання визначених законом чи договором страхування подій (страхових випадків), за рахунок грошових фондів, які формуються шляхом сплати страхувальниками страхових платежів.

Страхування ж може здійснюватися на основі договору між страхувальником і страховиком (добровільне страхування) або на підставі закону (обов'язкове страхування).

Об'єкти страхування, види обов'язкового страхування, а також загальні умови здійснення страхування та вимоги до договорів страхування визначаються Цивільним кодексом України, ГКУ, Законом про страхування, іншими законодавчими актами.

Одним із видів обов'язкового страхування є страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (п. 9 ч. 1 ст. 7 Закону України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР "Про страхування").

Отже, на підставі зазначених норм законів вартість обов'язкових страхових послуг, безпосередньо пов'язаних із транспортуванням продукції (товарів), **підприємець має право відобразити у складі своїх витрат**.

Як відомо, податківці не визнають таких витрат. При цьому вони керуються консультацією в ЗІР (категорія 104.05), де ДФС України зазначила, що вартість оплачених послуг страхування, пов'язаних з провадженням господарської діяльності, не включається до складу витрат фізичної особи – підприємця на загальній системі оподаткування.

Однак **суди на боці підприємця**. Більше того, під час розгляду спору з аналогічними обставинами суд визнав правомірними в складі витрат ФОП на загальній системі оподаткування витрати **не лише на обов'язкове, а й на добровільне страхування**.

Так, Сумський окружний адміністративний суд постановою від 29.11.2016 р. у справі № 818/1439/16 задовольнив позов фізособи-підприємця до податкової інспекції, визнав протиправними та скасував податкові повідомлення-рішення на суму нарахованого податкового зобов'язання з ПДФО та військовому збору, а також штрафних санкцій. Податківці не погодилися з таким результатом справи та подали апеляцію.

Харківський апеляційний адміністративний суд (ухвала від 07.03.2017 р.) погодився з висновками суду першої інстанції та залишив без задоволення апеляційну скаргу податкового органу.

Висновки суду з цього питання зводяться до такого.

Згідно з вимогами пп. 177.4.4 п. 177.4 ст. 177 ПК України до переліку витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, належать, зокрема, інші витрати, до складу яких включаються витрати, пов'язані з веденням господарської діяльності, які не зазначені в підпунктах 177.4.1–177.4.3 цього пункту, до яких відносяться витрати на відрядження найманих працівників, на послуги зв'язку, реклами, плати за розрахунково-касове обслуговування, на оплату оренди, ремонт та експлуатацію майна, що використовується в господарській діяльності, на транспортування готової продукції (товарів), транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів), вартість придбаних послуг, прямо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг.

У свою чергу, будь-яких обмежень щодо віднесення до складу витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, витрат на страхування Податковий кодекс не містить.

Ураховуючи системний аналіз наведених норм Податкового кодексу, можна дійти висновку про **необґрунтованість висновків посадових осіб податкового органу про безпідставне віднесення позивачем до складу витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, вартості послуг страхування** відповідальності за заподіяння шкоди третім особам під час здійснення митної процедури транзиту, добровільного страхування відповідальності перевізника наземним транспортом (CMR), добровільного страхування вантажу.

Як вбачається з матеріалів справи, в акті перевірки податковим органом зазначено, що перевіркою встановлено (п. 2.1.2 п. 2.1 розділу 2 акта перевірки), що ФОП ОСОБА_1 були завищені валові витрати, що призвело до неправильного визначення суми чистого доходу.

Відповідно до положень Податкового кодексу України, які визначають порядок сплати військо-

вого збору, об'єктом оподаткування такими зборами є, зокрема, чистий оподатковуваний дохід фізичної особи – підприємця.

Ураховуючи встановлене, колегія суддів погоджується з висновком суду першої інстанції, що у зв'язку з безпідставністю висновку відповідача про заниження позивачем чистого оподатковуваного доходу за 2014–2015 роки, а також з огляду на те, що **витрати позивача на страхування безпосередньо пов'язані з господарською діяльністю позивача, тому правомірно включені до складу інших витрат, пов'язаних з отриманням доходу**, у цій частині позовні вимоги є обґрунтованими та підлягають задоволенню...

Як показує судова практика, підприємці-загальносистемники дуже успішно відстоюють у судах свої витрати, причому не лише на послуги страхування. Але за умови, що ці витрати підтверджені документально, мають прямий зв'язок з отриманням доходу та господарською діяльністю таких підприємців.

Отже, шанси відстояти в суді витрати на обов'язкове страхування в цьому випадку досить високі.

Анна АЙВАЗОВА

Коли договір є недійсним

Які підстави для визнання договору оренди приміщення, у якому ФОП провадить свою господарську діяльність, недійсним? Які можуть бути наслідки такого визнання?

(Запитання надійшло на портал chp.com.ua)

Цивільний кодекс України (ЦКУ) встановлює презумпцію правомірності договору (ст. 204). Це означає, що **договір є дійсним, якщо:**

– його недійсність прямо не випливає з норм закону;

– він не визнаний недійсним судом.

Для того щоб договір мав юридичну силу, він повинен відповідати певним вимогам – умовам дійсності договору.

Вичерпний перелік таких умов містить ст. 203 ЦКУ. Наведемо їх, щоб ви могли звірити з ними умови свого договору оренди комерційної нерухомості.

1. Зміст договору не повинен суперечити нормам ЦКУ, інших актів цивільного законодавства, а також інтересам держави та суспільства, його моральним засадам

Це загальні вимоги, які передбачають насамперед те, що сторонам під час укладення договору слід враховувати межі дозволеності угод та розуміти їхнє призначення.

2. Особа, яка укладає договір, повинна мати відповідний обсяг цивільної дієздатності

За загальним правилом повної цивільної дієздатності фізособа набуває після досягнення повноліття, тобто у 18 років (ст. 34 ЦКУ). Провадити підприємницьку діяльність має право фізособа з повною цивільною дієздатністю, яка в окремих випадках може надаватися й раніше, після досягнення 16 років. Це випадки, коли така фізособа, наприклад:

– зареєструється як ФОП – за наявності письмової згоди батьків (усиновителів, опікунів або органу опіки та піклування);

– зареєструє шлюб.

У свою чергу, якщо стороною договору є юрособа, вона набуває цивільних прав та обов'язків і здійснює їх через свої органи управління (директор тощо), які діють на підставі установчих документів та закону (ст. 92 ЦКУ).

Отже, якщо в договорі оренди орендарем є ФОП, він повинен мати цивільну дієздатність і відповідати наведеним вище умовам. Якщо з іншого боку – орендодавець-юрособа, то від його імені договір може укладати лише його законний повноважний представник, наприклад директор.

3. Волевиявлення учасника договору має бути вільним і відповідати його внутрішній волі

Отже, сторони договору (зокрема ФОП-орендар) повинні були мати реальний намір укласти цей договір оренди примі-

щення (тобто не під впливом чи примусом).

4. Договір повинен укладатися у формі, установленій законом

ЦКУ передбачає різні форми укладення договорів: усну, письмову (в електронній формі), з обов'язковим нотаріальним посвідченням або з обов'язковою держреєстрацією. Форма, у якій договір повинен бути укладений, залежить від його виду та вимог, які ЦКУ або інші законодавчі акти до нього пред'являють.

Договір оренди комерційної нерухомості укладається в письмовій формі. Якщо орендний договір укладається на термін більше ніж три роки, потрібне його нотаріальне посвідчення, і лише після цього такий договір вважається дійсним. Тоді реєстрації в нотаріуса підлягають і всі додаткові угоди до нього.

5. Договір повинен бути спрямований на реальне настання обумовлених ним наслідків

Наприклад, якщо сторони укладають договір оренди нежитлового приміщення, то реальними наслідками такого договору буде передача орендодавцем цього нерухомого майна в користування орендареві за певну плату.

Як бачимо, усі ці умови здійсненні. В іншому випадку (тобто якщо під час укладення договору такі вимоги не будуть дотримані) договір може бути визнаний недійсним (ч. 1 ст. 215 ЦКУ), у результаті чого виникають певні наслідки.

Правові наслідки недійсності договору визначено положеннями ст. 216 ЦКУ.

За загальним правилом недійсний правочин не створює юридичних наслідків, крім тих, що пов'язані з його недійсністю. У разі недійсності договору кожна із сторін зобов'язана повернути другій стороні у натурі все, що вона одержала на виконання цього правочину (двостороння реституція). Однак такі наслідки в разі визнання недійсним договору оренди не можуть бути застосовані, оскільки **неможливо повернути все отримане за таким договором**: уже відбулося користування майном, фактично спожиті комунальні та інші послуги тощо. Саме таким правилом користуються господарські суди під час визнання договорів оренди недійсними (рекомендації п. 2.7 постанови Пленуму ВГСУ від 29.05.2013 р. № 11 "Про деякі питання визнання правочинів (господарських договорів) недійсними").

Наприклад, у постанові від 05.04.2017 р. у справі № 920/1840/15 ВГСУ зазначив таке.

З правової природи орендних зобов'язань випливає, що фактичне користування майном на підставі договору оренди в разі визнання його недійсним унеможливлює застосування наслідків недійсності правочину відповідно до ст. 216 ГК України, оскільки використання майна – "річ" безповоротна, і відновити початкове положення сторін практично неможливо. Тому такий договір повинен визнаватися судом недійсним і припинятися лише на майбутнє, а не з моменту укладення (аналогічна правова позиція викладена в постанові Верховного Суду України від 19.10.2016 р. у справі № 910/21153/14).

Отже, у разі визнання договору оренди недійсним в орендаря, наприклад, **не вийде** стягнути з орендодавця всю суму орендної плати, сплачену ним за договором за весь час його дії (зокрема, до такого висновку дійшов ВГСУ в постанові від 29.03.2017 р. у справі № 911/668/16).

Підіб'ємо підсумки. Для того щоб договір був дійсним, він повинен відповідати певним вимогам – умовам дійсності договору. У разі визнання договору недійсним виникає обов'язок кожної зі сторін повернути другій стороні в натурі все отримане на виконання цього договору. Оскільки з урахуванням специфіки орендних відносин це неможливо, договір оренди визнається судом недійсним і припиняється лише на майбутнє, а не з моменту його укладення.

Анна АЙВАЗОВА, редактор

Клієнт у контакті

Особистий контакт – основа успішних перемовин і продажів, особливо складних послуг і товарів. CRM-системи дозволяють запам'ятати ім'я клієнта та обставини угоди, але не можуть налагодити контакт. Як це зробити?

Експерти говорять про настання нової ери відносин із клієнтами: для багатьох продуктів і сервісів уже не мають значення формальна структура та наявність організації. Головне – люди, які пропонують сервіс, і те, як співпраця з ними впливає на бажання купувати саме в цієї компанії.

"Найважливіша мета під час розмови з клієнтом – це підтримання контакту: щирий і стабільний інтерес до клієнта, до його потреб, очікувань і бажань", – зазначає у своїх вишколах **Юлія Кривенцева**, експерт з розвитку персоналу, представник Kontekst HR International Group (Польща) в Україні. CRM має виконувати функції управління відносин із клієнтами, але система не замінить якісних особистісних взаємин, безпосереднього контакту людини з людиною та реакцій. Особистий контакт – це глибока взаємодія однієї людини з іншою. Поки ми маємо справу з живими людьми, особистий контакт є найбільш дієвою та універсальною формою впливу.

Ваш споживач може:

– відчути зацікавленість у ньому як у людині;

– усвідомити вашу працю, вкладену в спілкування з ним, а отже, і власну значимість;

– побути людиною, чиї інтереси та потреби відстежують і поважають;

– не поспішаючи, обрати оптимальний варіант вашої пропозиції, якою він вирішить скористатися.

Особистий контакт дає можливість:

✔ швидко відпрацювати всі заперечення та переконати клієнта, що він хоче з вами працювати;

✔ отримати безцінні реальні дані про портрет клієнта, іноді й про стан ринку, як мінімум на базі вашої зони покриття;

✔ почути від клієнта про всі реальні переваги та недоліки вашої пропозиції;

✔ отримати ідеї щодо вдосконалення роботи або вашого продукту.

Правила першого контакту

Зазвичай перший контакт із потенційним клієнтом відбувається телефоном або поштою. Потім – зустріч. І лише згодом – продаж.

"Ваше головне завдання – залишити після першої розмови позитивний слід (іноді говорять "медовий слід", натякаючи, що клієнт "липне"до вас). Крім того, клієнт повинен зрозуміти хоча б основний зміст та усвідомити, з ким він говорить", – зазначає **Анна Пришутова**, бізнес-консультант, директор консалтингової компанії "Псітрон".

Поради від експерта

1. Уявляйте реальну людину. Якщо ви не бачите співрозмовника, спробуйте уявити його вік, зовнішність, настрій. Якщо у вас з'явилися якісь особисті думки або враження, поділіться ними. Вам подобається, як людина подає інформацію, – скажіть їй про це. Вам здається, що людина засмучена, зайнята або задоволена, – проявіть симпатію, нехай вона зрозуміє, що ви її чуєте. Будьте й самі живими для співрозмовника.

2. Підлаштовуйтеся. Намагайтеся відразу йти за клієнтом у стилі та темпі розмови. Не напружуйте та не лякайте його темпом або великою кількістю термінів та інформації, навіть якщо співрозмовник дозволив вам говорити саме зараз. Це один із варіантів вербального підладжування до клієнта. Співрозмовник вважає вас своїм і довіряє вам.

Свій підхід

Усі люди різні. Але в кожного менеджера з продажу є своя типологія клієнтів, яка допомагає налагоджувати контакт залежно від індивідуальних особливостей клієнта.

Юлія Кривенцева пропонує вибудовувати з клієнтом систему відносин з урахуванням того, наскільки той активний або пасивний у відносинах із продавцем, відкритий чи закритий для контакту.

Чотири умовні типи клієнтів експерт позначає різними тваринами: лев, собака, кобра та равлик. Кожен із них має власний стиль поведінки під час контакту та очікування від спілкування з продавцем.

Тип клієнта	Характеристика	Рекомендації продавцям
Лев	Дуже владний, домінуючий, іноді тисне, відкрито виражає свою незгоду	Цей тип більше любить інших левів. Продавцям важливо не конкурувати з ним, а впевнено будувати свою експертну позицію, щоб той зрозумів, що його експертиза та рекомендації заслуговують уваги
Собака	Кращий клієнт, дуже відкритий, довіряє інформації та думці продавця	Готовий говорити на неформальні теми, ділитися сумнівами або успішним досвідом. Ризик у відносинах із таким клієнтом: ми можемо думати щось на кшталт "Який хороший, зараз він усе в мене купить". А собака образиться й піде
Кобра	Викликає страх і почуття невизначеності під час контакту. Може загадково посміхатися, дивитися, як метушиться продавець, намагаючись вгадати його очікування	Такий клієнт здатний викликати в продавця почуття невпевненості. Від нього можливі скарги та претензії. Але не треба його боятися. "Відкрийте" кобру активним слуханням. Не намагайтеся переконати, поки не завоюєте довіру по відношенню до неї. Не намагайтеся сподобатися або, не дай Боже, маніпулювати. Доведіть, що запропоноване їй дуже потрібне
Равлик	Насторожений та нерішучий, боїться ставити запитання та скористатися отриманою інформацією. Зазвичай про такого клієнта продавці говорять, що він не знає, чого хоче. Довго обирає й сумнівається тим більше, чим більше інформації отримує	Важливо не квапити такого клієнта, розуміти його потреби та терпляче пояснювати, чому ваша пропозиція йому підходить. Якщо не тиснути та не сигналізувати равлику своє роздратування, ви отримаєте дуже лояльного та відвертого покупця, що цінує шлях розуміння, який ви пройшли разом

Є контакт?

Контакт із клієнтом під час розмови поглиблюється або руйнується залежно від досвіду та навичок продавця. Як вважає Кривенцева, маркер наявності контакту дуже простий: наскільки вам легко та комфортно розмовляти з клієнтом. Наскільки ви утримуєте суб'єктивне відчуття свободи дій під час спілкування з ним. Ніхто не повинен відчувати напруженість – ні ви, ні клієнт. Якщо відчуваєте незручність або напруженість клієнта, ваше завдання їх зняти, щоб створити відчуття комфорту.

Інструменти поглиблення контакту

Відкриті питання допомагають всюди й завжди, але найкраще це спрацьовує після встановлення первинного контакту. Особливо у важких ситуаціях: якщо знаєте відповіді самі, запитайте в співрозмовника, поставте запитання та мовчіть, чекайте відповіді.

Приєднання до емоційного стану, повідомлення на кшталт: "З Вами все гаразд, зі мною теж. Вашу проблему ми вирішимо. Те, що проблеми виникають, – це нормально".

Підтримка клієнта: правило "торкань"

"Дуже важливо не кидати клієнта. Ні під час першої розмови (якщо йому ніколи), ні потім (якщо він ще не скорис-

тався вашими послугами)", – попереджає Анна Пришутова. За статистикою, треба сім "торкань" перед тим, як клієнт укладе угоду. Він повинен познайомитися з вами, довіряти вам, відчути потребу, зрозуміти спосіб її задоволення, усвідомити готовність учинити дію й після цього зробити її. На цьому шляху ви маєте бути поруч, щоб клієнт не збився з дороги до вас. Експерт говорить, що "торканням" може бути не лише особистий контакт і розсилання новин. І якщо ви можете "імітувати" особистий контакт (хоча б стилем поведінки), це "торкання" спрацює сильніше.

Правило власного настроювання

Анна Пришутова також звертає увагу на підготовку до контакту: у спілкуванні дуже важливе ваше настроювання, так звана пресупозиція, – переконання про контакт, сформоване до контакту. Ви можете вважати, що клієнт складний, він погано налаштований. Або ви боїтеся таких клієнтів – у вас із ними нічого не виходить. Або що економіка не на підйомі. Або у вас неконкурентна пропозиція. Або в клієнта немає грошей. І якщо у вас немає досвіду подолання таких упереджень, ваші побоювання збудуться.

Упередження будуть потужним фільтром і відбивачем: до вас дійдуть лише відповідні меседжі, а відбиватися доведеться клієнтові. Звісно, якщо ваші упередження позитивні.

Страховка для компанії

Не дивно, що особисті контакти, якісні та тривалі, зумовлюють встановлення особистих відносин навіть у рамках професійного спілкування. Тому компанії й втрачають клієнтів слідом за менеджерами (навіть за чесними менеджерами клієнти можуть йти самі). І тут Анна Пришутова бачить єдиним порятунком добре вибудувану систему роботи та пропозицій. Тоді нові працівники зможуть встановлювати, розвивати та постачати контакт так само якісно, як і попередники.

Юлія Кривенцева, у свою чергу, пропонує страхуватися в такий спосіб: уникати ситуацій, коли з важливими клієнтами спілкується лише один менеджер. З важливим клієнтом має працювати команда, де вплив та увагу клієнта розділено, є якісний контакт власника або першої особи з ним. Якщо менеджер звільниться, ви будете мати досвід "торкань" із клієнтом, що допоможе зберегти відносини.

Не менш важливий і контакт із працівниками, які мають доступ до клієнтів. Він дозволяє не проґавити можливих сигналів потенційної небезпеки від них.

За матеріалами Альфа Бізнес Дайджест

РОЗДУМИ НА ТЕМУ

Майбутнє настало...

Ще 2014 року багато експертів говорили, що майбутнє за відео. Сьогодні, якщо уважно подивитися на рекламний ринок, стає зрозуміло, що майбутнє вже настало. І це сталося набагато раніше, ніж ми думали.

Лише сухі факти:

• 15-річні підлітки заробляють від 20 000 грн за інтеграцію в один відеоролик на Youtube, якщо їхній канал розкручений;

• Facebook надає відео пріоритет під час ранжирування посад у стрічці новин. На останній конференції F8'17 представники соціальної мережі заявили, що відео в найближчі два роки стане основним типом контенту для споживання;

• на початку 2017 року абсолютно всі найбільші соціальні мережі підключили можливість Live-трансляцій із мобільних і стаціонарних пристроїв;

• популярні канали на YouTube заміняють людям телевізор і новини на ТБ. Ті, хто молодший, узагалі не уявляють собі, як може бути по-іншому.

Користувачі хочуть споживати відеоконтент. Крапка. І це означає, що відео стає, з одного боку, нескінченним джерелом клієнтів для рекламодавців, а з іншого – відкриває безмежні можливості для заробітку тим, хто вміє це відео знімати.

Альона НЕКРАСОВА, підприємець

Збільшення обороту методом допродажів

Кожний підприємець, власник бізнесу знає, що клієнт, який перебуває в стані покупки, готовий придбати щось ще. Важливо не забувати про це й обов'язково запропонувати йому зробити додаткову покупку. Помічником тут виступає метод допродажів.

Метод допродажів складається з:

– **Upsell**, пропозиції більш дорогого варіанта;

– **Cross-sell**, пропозиції більшої кількості супутніх товарів;

– **Down sell**, пропозиції більш дешевого варіанта.

Яка проблема виникає в людини, яка ніколи не застосовувала цей метод? У неї виникає внутрішній конфлікт. "Це мені не підійде, цей спосіб не для мене, це не буде працювати, мені соромно нав'язуватися людям", – думки, які часто виникають у початківців. Саме вони заважають використовувати цей метод. Тому дуже важливо, щоб не лише ви, як власник, ухвалили рішення про його застосування, а й ваші менеджери використовували його під час кожного продажу.

Метод допродажів найкраще викласти в скрипті (інструкції з продажу) для ваших продавців, оскільки усна інформація, як правило, запам'ятовується не більше ніж на 20%.

Метод допродажів чудово працює в різних видах бізнесу, особливо в **ювелірному**. Коли жінка в одному випадку обирає коштовності собі, в іншому – на подарунок, то це дві різні покупки. І обов'язково це треба з'ясувати. Коли ж вона прийшла з чоловіком – настав ваш зоряний час.

Якщо такий покупець у вас нічого не обрала або придбала лише один виріб, вам – мінус. Якщо ж жінка йде з магазину ювелірних виробів узагалі без покупки, вона більше ніколи туди не повернеться.

Що робити?

Багатьох продавців зупиняє фраза: "Я не планую сьогодні купувати, я лише дивлюся". Не будьте ліниві й не рахуйте за покупця гроші. Працюйте з ним. Дізнайтеся, що мріє купити жінка в першу чергу, може ланцюжок, намисто. Покажіть, дайте приміряти. Покажіть варіанти дорожче, дешевше, а до ланцюжка дістаньте каблучку та сережки, браслет, кулончики.

Скажіть просту фразу: "Як вам це личить!" – щиро, від душі. І відпустіть людину додому з чистим серцем. Може, саме сьогодні в цієї жінки із собою немає грошей.

А якщо ви ще сфотографуєте даму в нових прикрасах, то, запевняю вас, через кілька днів вона повернеться й купить підібраний комплект.

Успішно застосовується метод допродажів і в **меблевому** бізнесі. Коли ви продаєте спальню, диван або ліжко, ви, крім цього, можете запропонувати матрац, постільну білизну, покривало, світильник, торшер, картини – усе що завгодно, чим можна декорувати кімнату.

Непрості покупці...

За покупкою прийшли мама з дівчинкою 13 років. Це два дуже непростих покупці. Вам одночасно належить догодити двом жінкам, яким часто подобаються різні речі. Будьте психологом, пропонуйте все найгарніше, але в різних стилях класики та модерну. Ви побачите – навіть сварячись, вони домовляться. А якщо грошей вистачить лише на передоплату, – оформлять замовлення, внесуть доплату завтра й куплять ще що-небудь.

У цьому випадку треба застосовувати такі техніки.

Застосовуємо Upsell. Покажіть усі

комплекти меблів від найдорожчої цінової категорії до середньої. Продемонструйте, скільки коштує найпростіша комплектація кімнати: ліжко та шафа, додайте комод, звичайну шафу замініть на шафу-купе, унесіть різноманітність більш дорогою фурнітурою, яку із задоволенням нададуть виробники.

Сміливо додавайте люстерко для юної леді, тепер воно їй просто необхідне, можливо буде доречне гарне крісло, витончені полички.

Нехай жінки дивляться та обирають – вони обов'язково це куплять.

Застосовуємо Cross-sell. Меблі обрані. Але ж не можна, щоб такі гарні меблі знаходилися в незатишній кімнаті. Тепер ваше завдання запропонувати варіанти матраців, покривал, подушок, гардин, тканинних жалюзі, світильників, картин та інших прикрас, які роблять кімнату дорогою та стильною. До якої захочеться запросити подружок та просто похвалитися. А якщо ви запропонуєте гарні та незвичайні покриття для стін, у вас їх обов'язково куплять. Ви станете кращим другом для всієї родини.

Застосовуємо Down sell. Якщо, оформляючи замовлення, мамі здалося щось дуже дорого для доньки або картина з дивною зображенням не потрібна, запропонуйте більш дешевий варіант. Щоправда, зараз його не куплять – донька відмовиться. Зате в подяку вам за те, що ви такий висококласний спеціаліст, найближчими вихідними вона повернеться з татом. І він їй купить дивну картину. І ще кілька дешевших аксесуарів. Можливо, дівчинці сподобаються ваші іграшки. Він купить усе, що вона попросить – адже це його донька.

Як планувати метод допродажів

Заздалегідь, коли ви будете планувати застосування методу допродажів, треба проаналізувати свою лінійку продуктів. Які товари у вас є? Берете прайс і розробляєте застосування методу допродажів до кожного товару або до групи товарів, якщо у вас величезний асортимент.

Розглянемо на прикладі ювелірного відділу. Прийшли купувати лише золотий ланцюжок: ви берете його й згадуєте заздалегідь прописаний метод допродажів до золотих ланцюжків у трьох варіантах.

Що ви можете в першу чергу запропонувати для того, щоб зробити **Upsell** – продати ланцюжок дорожче? Ви звертаєте увагу покупця на більш дорогий ряд, пропонуючи його розглянути ближче. Якщо покупець говорить, що йому це дорого, ви можете запропонувати товар дешевше **(Down sell)** або приблизно в тій самій ціновій категорії.

Найголовніше, що ви, як власник, усе це зможете запропонувати, а що буде робити ваш менеджер? Не повірите – він неодмінно про це забуде. Тому обов'язково заздалегідь підготуйте скрипт до кожного виду товару. Якщо груп товарів дуже багато, ви можете до кожної групи товару зробити, точніше прописати, три напрямки: що ви будете пропонувати в Upsell, Cross-sell, Down sell.

Отже, у вас буде три напрямки. По кожному напрямку треба заготувати рецепт. Це скрипт із продажів, за яким ваші менеджери будуть працювати. Якщо ви цього не зробите, а просто розповісте, як діяти, не дивуйтеся, чому у вас метод допродажів не спрацює.

Світлана ПРОХОРІВСЬКА,
бізнес-консультант

Мудрі думки

Багатство головним чином залежить від двох речей: від працьовитості та поміркованості. Інакше кажучи, не втрачай ні часу, ні грошей. Використовуй і те й інше якнайкраще.

Бенджамін Франклін

Про споживчі кредити

10 червня 2017 року набрав чинності Закон України від 15.11.2016 р. № 1734-VIII "Про споживче кредитування" (далі – Закон про кредитування). Зупинімося на основних його положеннях.

Законом про кредитування врегульовано низку питань у сфері кредитування:

– установлено вимоги до реклами про умови кредитування;

– визначено умови діяльності посередників під час кредитування (кредитних брокерів або кредитних агентів);

– змінено **черговість погашення** вимог за договором споживчого кредиту в разі недостатності коштів. (У першу чергу сплачується прострочена до повернення сума кредиту та прострочені відсотки за користування кредитом, у другу – сума кредиту та відсотки за користування кредитом, а в третю чергу – неустойка та інші платежі згідно з кредитним договором);

– **пеня** за невиконання зобов'язання щодо повернення кредиту та відсотків за ним не може перевищувати подвійної облікової ставки НБУ й бути більше ніж 15% суми простроченого платежу. Сукупна сума неустойки (штраф, пеня), нарахована за порушення умов договору, не може перевищувати половини суми отриманого кредиту.

Відповідні зміни також унесено до ЦКУ, Закону України від 07.12.2000 р. № 2121-III "Про банки і банківську діяльність" та Закону України від 12.05.91 р. № 1023-XII "Про захист прав споживачів".

На виконання вимог Закону про кредитування НБУ постановою від 08.06.2017 р. № 49 затвердив Правила розрахунку банками України загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит. Банк зобов'язаний надати споживачеві деталізацію складових загальної вартості кредиту та графіки платежів (згідно зі строковістю, зазначеною в договорі, – щомісяця, щокварталу тощо) у розрізі сум погашення основного боргу, сплати відсотків за користування кредитом, вартості всіх додаткових і супутніх послуг банку та кредитного посередника (за наявності) за кожним платіжним періодом (за затвердженою формою – додаток 2). У додатку 3 до Правил наведено Методику розрахунку реальної річної процентної ставки, що відповідає законодавству ЄС.

Законом про кредитування визначено вимоги до інформації, яку зобов'язаний надати банк споживачеві щодо умов кредитування.

Якщо **в рекламі** зазначаються відсоткова ставка або будь-які дані, що стосуються загальних витрат за кредитом, то така реклама додатково до вимог, установлених законодавством про рекламу, повинна містити стандартну інформацію: максимальну суму, на яку може бути видано кредит; реальну річну відсоткову ставку; максимальний термін кредитування; розмір першого внеску (за наявності відстрочення або розстрочення платежу).

Стандартна інформація має бути зрозумілою та точною. Під час опублікування вона наводиться однаковим шрифтом і відображається в основному тексті реклами.

У рекламі забороняється зазначати, що кредит є безвідсотковим або надається під нуль відсотків тощо.

Постановою НБУ від 08.06.2017 р. № 50 затверджено Положення про встановлення вимог до кредитних посередників банків та їх діяльності у сфері споживчого кредитування. Ним визначено порядок залучення банками посередників у сфері споживчого кредитування та регламентовано вимоги до **кредитного посередника**.

Як кредитні посередники можуть виступати кредитні брокери або кредитні агенти (зокрема фізичні особи та підприємці).

Діяльність кредитних посередників не належить до фінансових послуг і може включати збір та оброблення документів споживача для отримання споживчого кредиту, ідентифікацію та верифікацію споживача, підготовку та підписання від імені кредитодавця договору про споживчий кредит, консультування, надання інформаційних та інших посередницьких послуг у споживчому кредитуванні.

Андрій ЧЕРКАСОВ,
незалежний консультант

Лист
Державної фіскальної служби України
від 16.06.2017 р. № 15731/7/99-99-15-03-02-17

Про заповнення податкової накладної

(Витяг)

Особливості заповнення окремих розділів податкової накладної

I. Розділ "Код" (графи 3.1, 3.2, 3.3) табличної частини податкової накладної

Нова форма податкової накладної відповідно до підпункту "і" пункту 201.1 статті 201 Кодексу передбачає обов'язкове заповнення коду товару згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (далі – УКТЗЕД) та коду послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг (далі – ДКПП).

Кодексом дозволено зазначати код товару згідно з УКТЗЕД або код послуги згідно з ДКПП неповністю, але не менше ніж чотири перших цифри відповідного коду (крім підакцизних товарів та товарів, ввезених на митну територію України). Для підакцизних товарів та товарів, ввезених на митну територію України код товару згідно з УКТЗЕД зазначається в податковій накладній повністю (10 знаків).

Коди товарів

Коди товарів згідно з УКТЗЕД затверджено Законом України від 19 вересня 2013 року № 584-VII "Про Митний тариф України" (далі – Закон № 584).

При складанні податкової накладної за операціями з постачання самостійно виготовлених товарів платник податку самостійно визначає відповідність таких товарів певному коду товарної класифікації згідно з УКТЗЕД, керуючись Законом № 584 та Поясненнями до УКТЗЕД, затвердженими наказом ДФС від 09.06.2015 № 401.

Торгово-промислова палата України листом від 20.01.2017 № 146/08.1-7.1 (вх. ДФС № 2435/6 від 02.02.2017) поінформувала ДФС, що система торгово-промислових палат в Україні володіє кваліфікованим та досвідченим штатом експертів в усіх регіональних палатах і здатна швидко задовольнити попит на визначення кодів товарів згідно з УКТЗЕД для всіх платників ПДВ. Про зазначене платників податків проінформовано листом ДФС від 17.02.2017 № 3955/7/99-99-15-03-02-17, який направлено до ГУ ДФС в областях, м. Києві, Офісу великих платників податків ДФС. Крім того, на офіційному веб-порталі ДФС за адресою: *http://sfs.gov.ua/nove-pro-podatki--novini-/285271.html* розміщено відповідне повідомлення.

В той же час УКТЗЕД не містить кодів для окремих товарів, операції з постачання яких здійснюються платниками на митній території України, але разом з тим переміщення таких товарів через митний кордон України є фізично неможливим (наприклад, об'єкти незавершеного будівництва, нерухомого майна, земельні ділянки, тощо).

Як визначено пунктом 16 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2015 № 1307 (зареєстрований у Міністерстві юстиції України 26 січня 2016 року за № 137/28267), з урахуванням внесених до нього змін та доповнень (далі – Порядок № 1307), ДФС визначає умовні коди товарів, що відсутні в УКТЗЕД, та забезпечує їх оприлюднення на власному офіційному веб-порталі для використання платниками податку при складанні податкових накладних відповідно до статті 201 розділу V Кодексу.

Довідник таких умовних кодів розміщено на офіційному веб-порталі ДФС за адресою: *http://sfs.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/dovidniki-/288992.html.*

Коди послуг

Для визначення кодів послуг використовується Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457, з урахуванням внесених до нього змін і доповнень.

ДКПП використовується лише для визначення кодів послуг. Коди видів продукції з ДКПП для визначення кодів товарів не використовуються.

З питання визначення кодів послуг згідно з ДКПП платники податків мають можливість звернутися до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Особливості заповнення граф 3.1, 3.2 та 3.3 податкової накладної

У графі 3.1 табличної частини податкової накладної вказується код товару згідно з УКТЗЕД. Код згідно з УКТЗЕД зазначається відповідно до структури кодів товарної номенклатури на рівні позиції (перші чотири знаки), підпозиції (перші шість знаків), категорії (перші вісім знаків), підкатегорії (десять знаків), тобто складається із парної кількості знаків. Непарна кількість знаків коду УКТЗЕД (п'ять, сім або дев'ять) у графі 3.1 не може бути зазначена. Графа 3.1 заповнюється на всіх етапах постачання товару.

Якщо здійснюється постачання підакцизного товару або товару, ввезеного на митну територію України, у графі 3.1 має бути вказаний десятизначний код товару. Одночасно у разі постачання імпортованого товару у графі 3.2 проставляється позначка "Х". Графа 3.2 заповнюється на всіх етапах постачання товару, який було ввезено на митну територію України.

Код товару згідно з УКТЗЕД зазначається суцільним порядком без будь-яких розділових знаків (пробілів, крапок тощо).

Заповнення в одному рядку граф 3.1, 3.2 та 3.3 одночасно або граф 3.2 та 3.3 не допускається.

Випадки, коли розділ "Код" табличної частини податкової накладної не заповнюється

Розділ "Код" табличної частини податкової накладної (графи 3.1, 3.2 та 3.3) не заповнюється:

1) у податкових накладних, особливості заповнення яких викладені у пункті 9 Порядку № 1307. Це податкові накладні, складені в межах виконання багатосторонньої угоди про розподіл продукції оператором інвестору відповідно до підпункту "а" пункту 337.4 статті 337 розділу XVIII Кодексу (порядковий номер такої податкової накладної у другій частині (після знака дробу) містить відповідний код (цифра 5));

2) у податкових накладних, особливості заповнення яких викладені у пункті 11 Порядку № 1307. Це окремі зведені податкові накладні, які складаються у разі нарахування податкових зобов'язань відповідно до пункту 198.5 статті 198 та пункту 199.1 статті 199 розділу V Кодексу, у разі анулювання реєстрації платника податку при визначенні податкових зобов'язань за товарами/послугами, необоротними активами, суми податку за якими були включені до складу податкового кредиту та не були використані в оподаткованих операціях у межах господарської діяльності, або у зв'язку з використанням виробничих або невиробничих засобів, інших товарів/послуг не в господарській діяльності.

Такі податкові накладні не видаються покупцю (тип причини 04, 08, 09, 10, 13), а у рядку "Індивідуальний номер отримувача (покупця)" в таких податкових накладних проставляється умовний ІПН "600000000000";

3) у податкових накладних, особливості заповнення яких викладені у пункті 15 Порядку № 1307. Це податкові накладні, які складаються у разі постачання товарів/послуг, база оподаткування яких, визначена відповідно до статей 188 і 189 розділу V Кодексу, перевищує фактичну ціну постачання таких товарів/послуг (може бути складена зведена податкова накладна). Такі податкові накладні не видаються покупцю (тип причини 15), а у рядках таких податкових накладних, відведених для зазначення даних покупця, постачальник (продавець) зазначає власні дані.

II. Розділ "Одиниця виміру товару/послуги" (графи 4 та 5) табличної частини податкової накладної

Графи 4 та 5 заповнюються відповідно до Класифікатора системи позначень одиниць вимірювання та обліку (далі – КСПОВО), чинного на дату складання податкової накладної.

У графі 4 зазначається умовне позначення відповідної назви одиниці вимірювання/обліку (українське), зазначеної у КСПОВО, у графі 5 – код відповідної одиниці вимірювання/обліку, зазначений у КСПОВО.

Випадки, коли графи 4 та/або 5 табличної частини податкової накладної не заповнюються

Графи 4 та 5 не заповнюються:

1) у податковій накладній, складеній в межах виконання багатосторонньої угоди про розподіл продукції оператором інвестору відповідно до підпункту "а" пункту 337.4 статті 337 розділу XVIII Кодексу (порядковий номер такої податкової накладної у другій частині (після знака дробу) містить відповідний код (цифра 5));

2) у податкових накладних, особливості заповнення яких викладені у пункті 15 Порядку № 1307 (такі податкові накладні не видаються покупцю, в них зазначається тип причини (з якої такі податкові накладні не видаються покупцю) 15, а у рядках таких податкових накладних, відведених для даних покупця, постачальник (продавець) вказує власні дані).

Графа 5 не заповнюється:

1) у разі складання зведених податкових накладних, особливості заповнення яких викладені у пункті 11 Порядку № 1307 (такі податкові накладні не видаються покупцю, в них зазначається тип причини 04, 08, 09, 10 або 13, а у рядку "Індивідуальний номер отримувача (покупця)" в таких податкових накладних проставляється умовний ІПН "600000000000"). У графі 4 таких податкових накладних вказується "грн";

2) у разі якщо товар/послуга, що постачається, має одиницю обліку, яка відсутня у КСПОВО. У графі 4 таких податкових накладних зазначається умовне позначення одиниці вимірювання таких товару/послуги, яке використовується для обліку та відображається у первинних документах.

<...>

IV. Інші особливості складання та реєстрації податкових накладних

Зведені податкові накладні

У разі складання зведеної податкової накладної в її верхній лівій частині у відповідному полі гра-

фи "Зведена податкова накладна" робиться помітка "Х".

Зведені податкові накладні на суму податкових зобов'язань відповідно до пункту 198.5 статті 198 та пункту 199.1 статті 199 розділу V Кодексу

У разі нарахування податкових зобов'язань відповідно до пункту 198.5 статті 198 та пункту 199.1 статті 199 розділу V Кодексу платник податку складає окремі зведені податкові накладні за товарами/послугами, необоротними активами, які призначаються для їх використання чи починають використовуватися:

а) в операціях, що не є об'єктом оподаткування;

б) в операціях, звільнених від оподаткування;

в) в операціях, що здійснюються платником податку в межах балансу платника податку, у тому числі передача для невиробничого використання, переведення виробничих необоротних активів до складу невиробничих необоротних активів;

г) в операціях, що не є господарською діяльністю платника податку.

Такі зведені податкові накладні складаються не пізніше останнього дня звітного (податкового) періоду, покупцю не видаються. У верхній лівій частині таких податкових накладних у відповідному полі графи "Не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини" робиться помітка "Х" та зазначається тип причини. Типи причин, з яких податкова накладна не видається покупцю, перераховані в пункті 8 Порядку № 1307.

У графі 2 зведених податкових накладних, особливості заповнення яких викладені у пункті 11 Порядку № 1307, зазначаються дати складання та номери отриманих платником податку податкових накладних, за якими він визначає податкові зобов'язання відповідно до пункту 198.5 статті 198 та пункту 199.1 статті 199 розділу V Кодексу. Інформація про коди товарів згідно з УКТЗЕД та про коди послуг у таких податкових накладних (графи 3.1, 3.2 та 3.3) не зазначається.

Зведені податкові накладні на операції з постачання товарів/послуг, постачання яких має безперервний або ритмічний характер

1) У разі здійснення постачання товарів/послуг (крім здійснення операцій, визначених пунктом 44 підрозділу 2 розділу XX Кодексу), постачання яких має безперервний або ритмічний характер, постачальником (продавцем) може бути складена зведена податкова накладна:

покупцям – платникам податку – не пізніше останнього дня місяця, в якому здійснено такі постачання, на кожного платника податку, з яким постачання мають такий характер, з урахуванням всього обсягу постачання товарів/послуг відповідному платнику протягом періоду, за який складається така податкова накладна, протягом такого місяця;

покупцям – особам, не зареєстрованим платниками податку, – не пізніше останнього дня місяця, в якому здійснено такі постачання, з урахуванням всього обсягу постачання товарів/послуг таким покупцям, з якими постачання мають такий характер протягом періоду, за який складається така податкова накладна, протягом такого місяця.

У графі 2 зведеної податкової накладної зазначається вся номенклатура поставлених протягом місяця товарів/послуг.

Зведені податкові накладні (крім зведених податкових накладних, складених у разі здійснення операцій, визначених пунктом 44 підрозділу 2 розділу XX Кодексу) не складаються на суму коштів, що надійшли на поточний рахунок як попередня оплата (аванс). У разі якщо станом на дату складення зазначених податкових накладних сума коштів, що надійшла на поточний рахунок продавця як оплата (передоплата) за товари/послуги, перевищує вартість поставлених товарів/послуг протягом місяця, таке перевищення вважається попередньою оплатою (авансом), на суму якої складається податкова накладна у загальному порядку не пізніше останнього дня такого місяця. Відсутність факту оплати поставлених товарів/послуг не звільняє постачальника (продавця) від складання зведеної податкової накладної.

2) У разі якщо операції, визначені пунктом 44 підрозділу 2 розділу XX Кодексу (формування податкових зобов'язань та податкового кредиту за касовим методом), мають безперервний або ритмічний характер постачання, платники податку:

покупцям – платникам податку – можуть складати не пізніше останнього дня місяця, в якому отримано кошти, зведені податкові накладні на кожного платника податку, з яким постачання мають такий характер, з урахуванням усієї суми отриманих коштів протягом такого місяця;

покупцям – особам, не зареєстрованим платниками податку, – можуть складати не пізніше останнього дня місяця, в якому отримано кошти, зведену податкову накладну з урахуванням усієї суми отриманих коштів протягом такого місяця.

У графі 2 зведеної податкової накладної зазначається вся номенклатура оплачених протягом місяця товарів/послуг.

При цьому відсутність факту постачання товарів/послуг, визначених пунктом 44 підрозділу 2 розділу XX

Податкового кодексу України, які були оплачені протягом місяця, не звільняє постачальника (продавця) від складання зведеної податкової накладної.

Податкова накладна за щоденними підсумками операцій

Податкова накладна за щоденними підсумками операцій (якщо податкова накладна не була складена на ці операції) складається у разі:

здійснення постачання товарів/послуг за готівку кінцевому споживачеві (який не є платником податку), розрахунки за які проводяться через касу/реєстратори розрахункових операцій або через банківську установу чи платіжний пристрій (безпосередньо на поточний рахунок постачальника);

виписки транспортних квитків, готельних рахунків або рахунків, які виставляються платнику податку за послуги зв'язку, інші послуги, вартість яких визначається за показниками приладів обліку, що містять загальну суму платежу, суму податку та податковий номер постачальника (продавця), за винятком тих, форма яких встановлена міжнародними стандартами;

надання платнику податку касових чеків, які містять суму поставлених товарів/послуг, загальну суму нарахованого податку (з визначенням фіскального та податкового номерів постачальника).

Така податкова накладна покупцям не видається, у відповідному полі графи "Не підлягає наданню отримувачу (покупцю) з причини" робиться помітка "Х" та зазначається тип причини 11. У графі "Отримувач (покупець)" зазначається "Неплатник", а у рядку "Індивідуальний податковий номер отримувача (покупця)" проставляється умовний ІПН "100000000000".

У графі 2 податкової накладної за щоденними підсумками операцій зазначається вся номенклатура поставлених протягом місяця товарів/послуг. Інформація про коди товарів згідно з УКТЗЕД та про коди послуг у таких податкових накладних (графи 3.1, 3.2 та 3.3) є обов'язковою для заповнення.

Кількість найменувань поставлених товарів у одній податковій накладній не може перевищувати 9'999 позицій.

V. Що не розглядається як помилка в податкових накладних, складених та зареєстрованих в ЄРПН по 15.03.2017 включно

Реєстрація за формою, діючою до набрання чинності наказом № 276

Реєстрація в ЄРПН по 15.03.2017 включно податкових накладних за формою, яка була чинною до внесення змін наказом № 276, не визначається як помилка, допущена при складанні та реєстрації в ЄРПН податкової накладної, та не може бути єдиною підставою для невизнання податкового кредиту за такою податковою накладною. Такі податкові накладні / розрахунки коригування є підставою для віднесення зазначених в них сум податку до складу податкового кредиту (за умови дотримання всіх інших вимог Кодексу щодо формування податкового кредиту).

Відсутність коду товару

Кодекс не визначає особливостей щодо заповнення коду товару згідно з УКТЗЕД у разі його відсутності у Митному тарифі України. Відсутність коду товару згідно з УКТЗЕД в податковій накладній, складеній за операцією з постачання товарів, коди товару згідно з УКТЗЕД яких відсутні у Митному тарифі України, та зареєстрованій в ЄРПН по 15.03.2017 включно, не визначається як помилка, допущена при складанні такої податкової накладної, та не може бути єдиною підставою для невизнання податкового кредиту за такою податковою накладною.

Відсутність коду послуги

Форма податкової накладної, діюча до набрання чинності наказом № 276, не містила окремого поля для відображення коду послуги згідно з ДКПП. Відсутність коду послуги згідно з ДКПП в податковій накладній, складеній за операцією з постачання послуг та зареєстрованій в ЄРПН по 15.03.2017 включно, не визначається як помилка, допущена при складанні такої податкової накладної, та не може бути єдиною підставою для невизнання податкового кредиту за такою податковою накладною.

Коригування податкових накладних в частині внесення до них коду товару/послуги

Податкові накладні, зареєстровані в ЄРПН по 15.03.2017 включно, не потребують коригування після 16.03.2017 в частині внесення до них коду товару згідно з УКТЗЕД (якщо це не підакцизний та/або не ввезений на митну територію України товар) та/або коду послуги згідно з ДКПП, якщо відсутні інші причини для коригування (зміна кількості товару/послуги, перегляд цін, виправлення інших помилок).

В. о. Голови М. ПРОДАН

НАЦІОНАЛЬНИЙ

Сорочинський ярмарок 2017

22-27 серпня

с. Великі Сорочинці

Миргородський р-н, Полтавська обл.

Ярмаркує вся Україна!

Керівник проекту
"Сорочинський ярмарок"–
Світлана Свищева

Організатор:
ТОВ «Сорочинський ярмарок»
36020 м. Полтава
вул. Котляревського, 1/27, оф. 202
тел.: +38 0532 69-70-20; +38 0532 69-70-21
sorochinskiy@yarmarok.in.ua
www.yarmarok.in.ua

CPTL
CAPITAL GROUP

ПОЛНЫЙ КОМПЛЕКС УСЛУГ
В СФЕРЕ ВЭД

- Таможенный адвокат
- Таможенно-брокерские услуги
- Нетарифное регулирование
- Транспортная логистика

Т. +38 044 227 63 71
Ф. +38 044 351 16 18
E. office@cptl.com.ua
A. Украина, г. Киев,
ул. Машиностроительная, 35а

www.cptl.com.ua

ЧИТАЙТЕ В НАСТУПНИХ ЧИСЛАХ:

- як оформити цінники;
- нюанси оформлення продавців;
- практика визнання цивільно-правових договорів трудовими.

Приватний ПІДПРИЄМЕЦЬ
УСЕ, ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ДЛЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

Передплатний індекс Укрпошти **98878**

КУТОЧОК СПОЖИВАЧА
+ ДОКУМЕНТИ
З ВАШОГО ВИДУ ДІЯЛЬНОСТІ

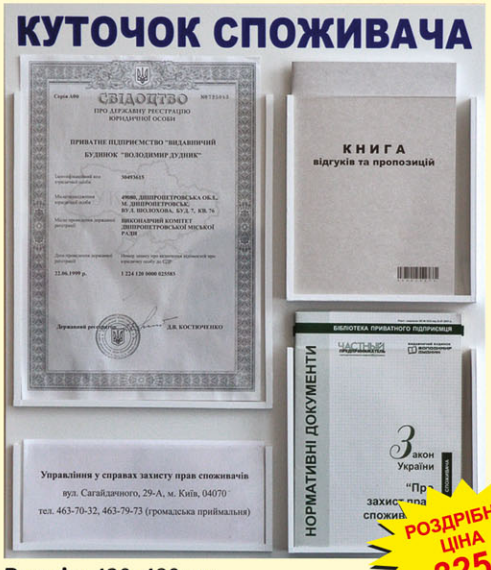

Розмір: 420х480 мм

РОЗДРІБНА ЦІНА 325 грн

- Продовольча торгівля
- Непродовольча торгівля
- Послуги
- Громадське харчування

РОЗДРІБНА ЦІНА 235 грн

Розмір: 240х420 мм

Матеріал: білий пластик (товщина 4 мм)
Кишені: високоміцне оргскло (товщина 2 мм)

Замовлення телефонами:
(056) **785-75-19**, Kyivstar **(067) 637-02-97**,
МТС **(066) 532-84-03**, Life :) **(093) 411-92-65**
www.chp.com.ua/ugolok